

DOMOVINA

Izhaja 5., 15. in 25. dan vsakega meseca. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje vsakokrat po 10 kr. od garmond-vrste. Velja za celo leto 2 gld., za pol leta 1 gld., za četrto leta 50 kr. Naročnina naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celji.

V znamenju olike.

Letošnje delo državnega zbora je končano. Vsprejet proračun, namazan zopet državni stroj, da lahko gladko teče eno leto naprej. Z državnim proračunom je vsprejeta tudi celjska postavka in zagotovljena slovenska nova spodnja gimnazija v Celji. Odkar se je glasovalo glede celjske postavke v drugem branji, je bila pač za razumnike dognana stvar, da je zagotovljena celjska nižja gimnazija. In vendar je bilo zopet zadnje dni toliko nemškonicionalnega in lažiliberalnega hrušča in trušča, kakor ga ni bilo ne prej in ga menda ne bode ne slej. Burja nemške prenapetosti, posilnosti in drzovitosti je dvignila, nahujkala in preslepila nemška društva, zastope in občine; cela vrsta protestov proti celjski postavki in proti državnemu proračunu; vzdignila se je burja nemškega šovinizma in dvignila ves prah in vso nesnago iz zapeljanih nemških društev in občin, v toliki obilici in množini, da je pošten svet čudil se in studil nad tem.

Koliko blata je sovražno nam štajarsko pruskonavdahnjeno nemštvo posebno v „razlogih“ svojih odporov zmetalo na nas, o tem je najjasnejši dokaz okolščina, da je višja oblast morala zabraniti pot med beli svetem odporom. Pa kaj mi, Slovenci smo že zdavna navajeni, da nas ometujejo naši „olikani“ nemški sodeželani z najgršim blatom, čuditi se je le nad obilico olike-gnojnice, s katero oblivajo svoje sorodne konzervativne deželane in sicer za to, ker so glasovali za pravično in pravedno stvar.

Posebno pa so posvetili vso svojo zločest in ves svoj gnoj na možaka poštenjaka, na po-

slanca Kalteneggerja, ki je o priliki glasovanja moško zastopal svoje prepričanje, češ, v naši državi žive tudi drugi narodi ne samo nemški, naša država ni samo nemška ampak raznородna, zatoraj je dati vsem narodom, kar jim gre, kar je njihovega. Ta vrli poslanec je tudi odkril o tej priliki vso nemško-nacijonalno zlopočetje v priliki zadnjega deželnega zbora, ko so morali naši poslanci zaradi predrznega zatiranja zapustiti zbornico, ožigosal njih dejanje in nemoško ravnanje, kateri so takrat klečeplazili za konzervativnimi poslanci, ko jim je slavni Wurmbrand prišel naznanit, da bo, če ne odnehajo razpuščen deželni zbor, in da je imel takrat namestnik že razpustilni odlok v žepu.

To je bila prava šiba božja za to vsenemško „junaštvo in poštenjaštvo“ in blede same jeze, da jim je kdo o belem dnevu potegnil krinko raz obraz in jih tako pokazal svetu v nevrednej luči. Temu poslancu ni treba nobene zaslombe v našo stran, njegova moška beseda mu je rodila spoštovanje vsega poštenega in prepričanega poslanstva. A proti temu poslancu se je vzdignila vsa vsenemška kuga. Toliko razbrzdanosti in politične neznačajnosti in gnjusobe še ni zlahka kdaj doživel svet. Na Dunaji je neki zloglasni nemški urednik, seveda prvi veljak nemške olike, nasvetoval, naj se rabi ime „Kaltenegger“ kot najhujša psovka. V Mariboru si je znani begun celjskega „narenturma“ izposodil (zaradi lepšega) nekega meščana, da z njegovim jezikom stavi predlog, naj se Kaltenegger imenujejo — pljuvalniki. Tako bi se dobil način, s katerim bi se dalo nekaznovano opljuvati tega poslanca. „Tagespošta“ se je postavila še više. Ona si da protestovati v „poslanem“ po nekem

Andreju Kalteneggerju, učitelji nemške kulture uže nad 30 let, da rabi kot psovka ime „Kaltenegger“, in se tem omadežuje baje piškava nemška olika. S tem hoče „fina in nobel“ „Tagespošta“ na „olikani in vitežki“ način vdariti po konservativnem poslancu. Tako tedaj delajo prvaki nemške olike uredniki, učitelji in „prvi“ časnik dežele z možem, ki je sam kljub tolikemu številu levičarjev in nacijonalcev, in kljub najhujšemu sramotanju moško vstrajal pri svoji moški besedi in kviško dvignil prapor svojega prepričanja in pravičnosti.

Da tudi celjski nemški listič ne sme zao-stajati v tem „oliknem“ soglasji, je gledé na kakovost njene velike olike samoumevno. Za to si je zlagala posebni dogodek. Slovenski advokati in „drugi taki slojevi“ so baje v neki krčmi obesili na steno podobo nekega Gornještajarca, katero so potem opljuvali, s palicami topli in z nemčurjem itd. okrasoslovili. Ta dogodba ima ob enem dvojni „zvišeni“ namen. Gornještajarec je namreč Kaltenegger, kterege zaničujejo celo Slovenci, da se je potegnil za pravično stvar, za slovensko gimnazijo. Tako rešuje ta zločestni listič vprašanje poštenja in najviše nemške olike, za to, ker ni mogel rešiti vprašanja celjske postavke.

Znamenito je, kako so nemški listi od najmanjšega do „N. Fr. Presse“ kričali in zahtevali, da levičarji glasujejo v tretjem branji proti, to se je izdalo kot znak nemške poštenosti in nemškega značaja. In vendar je ovrгла sama „N. F. Presse“ dan pred tretjim branjem proračuna svojo zahtevo in trdila, da bi bila velika — zaslepljenost glasovati proti proračunu. Taki so!

LISTEK.

Iz pota.

Nekaj sličic za kratek čas.

Lepa poletnega jutra je bilo, ko sem vzel potno palico v roke ter sem se poslovil za nekaj tednov od prijazne domače vasice. Ptički so veselo prepevali svoje milo doneče pesmice, solnčni žarki pa so ljubko poljubovali visoke hribe in širne planjave — kako krasen pogled! Da, škoda velika, da nisem pesnik, kako lepa tvarina bila bi to za krasno juterno pesen. Pa, kaj si čem, je že tako, no. . . .

Toraj s potnim lesom v roki se podam nekoliko po svetu. Pa, veste, kam sem bil namenjen in kaj sem prav za prav iskal? — Nu, ne vem, če bi vam povedal, skoro me je sram, pa, naj si že bo, če se mi kdo smeji, naj se mi pa, saj mu ne morem usta zavezati, tako pravijo pri nas v vasi, da vam kar naravnost povem, pa — vendar ne vem — — e naj si bo, veste — — — šel sem — sreče iskat; pa ne za se, one, zato sem veliko preponižen, da bi te, — saj me je že doma večkrat obiskala tista prijateljica, pa, Jože je preponižen, nisem se hotel sprijazniti z njo, in ona me je, saj uganete, zapustila . . . Mi pa tudi vrjamate?! — Ne, jaz

nisem iskal sreče za se, pač pa sem se hotel prepričati, kje je prav za prav ta čudna sreča stalno doma, kje neki biva in kraljuje, daleč, toliko prijetnosti vsem, kateri jo najdejo, tako sem vsaj slišal praviti, sam si še pa nisem skušal, moram vam kar najprej povedati. In letos, tako lepo priložnost sem imel, pa bi jo ne porabil.

Kaj ne, dragi čitatelji, tudi vas so že večkrat mučile tiste sitne misli, kje bi pač prava sreča bila doma. Jeli te! Pa kdo bi vam tudi zameril kaj takšnega, saj smo vsi jednaki, kakor pravi gotovo vam vsem znana pesen:

Vsakdo si pač srečen biti želi!

Kako ste premišljevali in ugibali, kje je pač prava sreča, prava zadovoljnost doma; zadnja namreč prvo povsod spremlja in če zadnje ni tudi prve ne more biti. — Nu tam v dragocenih palačah, — ne, ne, — tam v priprostih pastirskih kočah, tam so srečni ljudje — kdo ve? Kaj ne, dragi čitatelji, ni res, da sem uganil vaše misli? Saj pravim, v tem poslu sem pa strokovnjak, nu pa, da boste videli, združite se v duhu z mano, — vzemite tudi vi potno palico v roke, pa močna naj bo, Bog ve, kaj se nam še na potu vse pripeti, e pa, sitnost, skoraj bi bil nekaj pazabil, tudi denarja je potreba; brez tistega šmenta, brez tega pa ne, kam bi pa prišli, ko bi tistega ne bilo, boste se že sami

prepričali! Pa, še ni dovolj, jaz sem siten, kaj ne, veste tudi želodca ne smemo pozabiti. Treba je tedaj tudi nekaj jedil, katere vam bodo, da vam povem prav dobro došle na ne vedno prijetnem potovanju. Nu, zdaj imamo pa dovolj, menda nisem kaj pozabil, pa saj imamo denar, bomo že dobili, če nam kaj zmanjka, ni res, da me tako zavrnete?! — —

Ha, to pa se presneto motite, zakaj, čeravno vlada denar svet, kakor sem nekaj nekje čital, — e sitnost, ne morem se hitro spomniti, kje, pa saj to nič ne de, jelite, da le vemo, vendar — vendar, kaj mislite, kaj hočem reči, — goldinar, če uganete. Pa saj vidim, da ne gre, zato sam povem, pa vendar ne dobimo na potu vedno, kar bi hoteli, čeravno imamo denar; skušnjava vas bode že izučila, jaz vam nočem na dalje razkladati.

Zdaj pa bo že čas, moji dragi, da odrinemo! Vsedimo se tedaj na vlak, — a pa sem se že zopet zmotil, jaz in pa vlak, moj vlak sta dve zdravi nogi, saj me tudi vi kar peš spremljate, saj vas poznam, zato srečno očka, mati, bratje, sestre, srečno vas domača.

Prav prijetno jutro sem toraj imel, ko sem nastopil toli važno potovanje — pa, glejte, kako sem pozabljen, saj vam še povedal nisem, kje je neki moja rojstna vas, jelite, da ste radovedni, — morda pa tudi ne, kaj ne, saj vas vse kaj

Nas Slovence naši nemški „prijatelji“ vedno označujejo kot nazadalce in zatiralce nemštva. Našemu napadanju je pač najboljši dokaz to, da so Nemci proti nam naperili „šulferajn“, da nam poneverijo našo deco, naperili „Südmark“, da nam poneverijo zemljo naših pradedov, in zdaj si snujejo veliko novo vsenemško društvo, kterege društveniki bodo doma po vsem nemštvu, da se zatiravajo slovenski dijaki, posli, obrtniki v Celji, in da se posili slovenski živelj v ja rem nemškega janičarstva.

Slovenci bodimo pozorni! Mi si ne damo vsilovati denarja in nemštva iz rajha, ali od kod si bodi, in se ne damo raznačajiti gledé naše narodnosti. Branimo svojo narodnost in zemljo in za bran osnujmo novo protidruštvo, politično in gospodarsko, obsegajoče vse okrožje celjskega glavarstva! To bode pravi odgovor na najnovejše izzivanje vsenemške predrznosti in posiljenosti.

Politični shod v Ljutomeru.

Dne 14. t. m. vršil se je v Ljutomeru ustatnovni občni zbor novo osnovanega političnega društva za politični okraj ljutomerski. Ljutomer slovi že dolgo let kot torišče junaškega narodnega boja. A še le boj, ki se da dandanes tam tako krepko in odločno bije, prinesel bode slovenskemu Murskemu polju zmago in rešitev. Vse kaže, da ne bode preteklo mnogo let, ko bomo na razvalinah te nemške trdnjave radostno vskliknili: „Lotmerk je slovensk trg“. V to bode mnogo pripomoglo novo politično društvo. Že prvi občni zbor, mislimo, obrodil bode obilo dobrega sadu. Besede, ki so se na tem shodu govorile, napravile so vidno velik utis na poslušalce in govorniki so smelo ponosni na svoj uspeh. Videlo se je in videli so posebno tisti, katerim je vedno treba to videti in vedeti, da je narod naš politično zrel in da kakor en mož stoji za svojimi voditelji. Shod je otvoril podpredsednik društva, g. dr. F. Rosina, pozdravljajoč v mnogem številu došle udeležence. Po zdravici presvitlemu cesarju poprijel je za besedo deželni poslanec g. dr. Ivan Dečko, ki je govoril o političnem položaju štajerskih Slovencev. Opisoval je krivice, ki se gode tretjini štajerskega prebivalstva. Mi štajerski Slovenci pol milijona duš, a v deželnem zboru, ki ima 63 zastopnikov, zastopa nas samo 8 poslancev. Nemško-liberalna večina nas tepta in tlači in nam ničesar ne privoščí. V deželnem odboru, ki razpolaga na leto čez 7 milijonov denarja, pa Slovenci nimamo ni jednega zastopnika, ker nam ga nemško-liberalna večina ne privoščí, češ: vi Slovenci imate samo pravico plačevati, zraven govoriti in gospodariti pa vam ni treba. Istotako je v deželnem šolskem svetu. Tudi v njem so samo nemški gospodje med seboj; Slovenca ne pustijo noter.

Vkljub vsem tem neugodnim razmeram pa so štajerski Slovenci — pravi govornik — v zadnjih letih mogočno napredovali. Mnogo ljudskih šol smo si priborili in jih ne bomo več prepustili Nemcem. A v zadnjem času priborili smo si tudi na srednješolskem polju znamenito zmago: celjsko gimnazijo. Govornik na to opisuje velikanske težave, ki so se proti tej zahtevi na vseh straneh prijavljale, in omeni tudi izstop slovenskih poslancev iz deželnega zbora. Celjska gimnazija je sedaj pridobljena. A Nemci in vlada se motijo če mislijo, da se bodejo slovenski poslanci vrnili v deželni zbor. Dolžnost vlade je, da nemško-liberalno večino ukroti in skrči in nam omogoči ustop in vspešno sodelovanje z drugimi poslanci. Preje nas ne bodo videli v zbornici. Mi lahko čakamo, če treba še 10 ali 20 let. Viharno odobravanje in ploskanje je sledilo tej odločni in možati izjavi priljubljenega poslanca. Poslušalcem zaiskrile so se oči, in videlo se njim, da so pripravljeni do zadnjega moža podpirati naše poslance.

Tajnik političnega društva, g. dr. Mihalič, predlagal je potem sledečo resolucijo, ki se je z navdušenjem jednoglasno sprejela. Resolucija se glasi:

„V Ljutomeru zbrani slovenski volilci izrekajo zahvalo slovenskim deželnim in državnim poslancem za njih odločno narodno postopanje, posebno gledé vprašanja celjskega ter želé, da bi sedaj, ko je razpadla koalicija, skušali naši državni poslanci zjediniti se po zmožnosti hitro v jednem klubu; odobravajo tudi popolnoma iztop deželnih poslancev iz deželnega zbora štajarskega, ter pričakujejo, da se ti poprej ne vrnejo v deželni zbor, dokler ne zadobe zadostnega poročstva, da se bode deželni zbor oziral na narodne in kulturne potrebe in na zahteve slovenske tretjine štajarskega prebivalstva.“

Na to stopi na oder gosp. Dragotin Hribar iz Celja. On govori o gospodarskem napredovanju Slovencev. Gospodarska neodvisnost je prvi pogoj politične samostalnosti narodove. Mi Slovenci se od leta do leta približujemo temu cilju. Glavno svojo gospodarsko moč imamo v posojilnicah, ki so že neizmerno dobrega storile in mnogo kmetovalcev rešile gospodarskega pogina. Koncem svojega govora dotakne se tudi celjskega vprašanja, ki je povzročilo toliko vriša in hrupa.

„Če mesto Celje, če štajarska dežela, če vseh 9 milijonov avstrijskih Nemcev javka, da bodo trije slovenski profesorji vse Nemce pohrustali, sram bodi takšne Nemce.“ Burno se je pritrjevalo tem preresničnim besedam.

V tretji točki dnevnega reda: „Občinske zadeve s posebnim ozirom za trg Ljutomer“ je govoril g. dr. F. Rosina. Govoril je o dolžnostih občinskega zastopnika in občinskega predstojnika, o lastnostih, katere mora imeti, da občina vspeva

Mi Slovenci pa volimo samo take odbornike in predstojnike, ki so narodnega mišljenja in dobri kristjani. Ako takih ne volimo, pridemo v isti položaj, kakor trg Ljutomer, ki je v jako slabih rokah in v katerem se z občinskim premoženjem gospodari, da se Bogu smili. Jedernate besede napravile so na navzoče volilce mogočen utis. Gotovo je vsakdo vzel seboj prepričanje, da je res treba po govornikovih naukih postopati in složno vse sile napeti, da se trg Ljutomer izvije iz nemčurskih rok. Tudi po tej točki bila je jednoglasno vsprejeta naslednja resolucija.

„Volilci ljutomerske občine izrekajo tem potem svoje popolno zaupanje svojim narodnim zastopnikom v ljutomerskem občinskem zboru, ter zahtevajo, da tudi v prihodnje energično zastopajo pravice večine ljutomerskega trga.“

Slednjič je še govoril gosp. Karba, kmet na Krapji, jako podučljivo o sadjereji. Videlo se je, da ta priprosti mož razpolaga čez mnogo znanja in skušenj. Občinstvo pa je tudi z zanimanjem in pohvalo sledilo njegovim izvajanjem. Ne moremo si kaj, da bi tu ne omenili, kako milo so nam donele iz ust kmeta gladke slovenske besede. Imate pač dobre narodne šole in učitelje tam v ljutomerskem okraju, ki vzgajajo take vrle govornike. V mnogo drugih pol tič — pol miš — šolah, kakor jih mi Slovenci žalibog še dosti imamo, se taka lepa slovenščina pač nikoli ne nauči.

S tem govorom je bil shod končan.

V prostornem vrtu Vaupotičeve pivarne razveseljevali smo se potem pod košatim drevjem še pozno v noč pri veselem petji in navdušenih napitnicah. Politično društvo, to smelo rečemo, je imelo srečen in dober dan. Bog daj, da bi svoje delovanje razširjalo še po celem političnem okraju, posebno pa po sodnijskkm okraju gornjeradgorskem, v katerem še vedno prerokuje tisti orehovski modrijan. Saj so tokrat rojaki gornje-radgonskega okraja pokazali, da želijo vsodbuže in poduka. Prišlo jih je celih šest voz. Pridrdrali so na svojih okrašenih vozeh skoz trg s tako silo, da so ljutomerski Nemci prestrašeni pribežali iz svojih hiš, misleč: Sodni dan je prišel čez nas. Potolažite se ljutomerski Posilinemci: Sedaj še ni prišel, a prišel bode tisti dan, ki bode vašemu gospodarstvu napravil konec. Ta dan bode za celo nižje Mursko polje neizmerne pomena.

Celjske novice.

(Celjska postavka za nižjo dvojezično gimnazijo) je tudi v tretjem branji bila vsprejeta z veliko večino 99 glasov. Nasprotniki naši Nemci in nemškutarji gnali so strašni krik proti tej pravični zahtevi. Napravili so to popolno vzgojeslovno potrebo za veliko narodno-politično vprašanje in tudi s te strani napadali in lagali proti

drugega bolj skrbi, jelite, da že komaj čakate, da bi vam povedal, kje je prava sreča doma, kam morate iti, da jo najdete. Ali naj bo, nekoliko vam pa le opišem svoj rojstni kraj. Najprej pa vam povem, da je res lep; kdo ne hvali svoje rojstne vasi, a — — ne, ne, naša vas je res krasna, res lepa; le pomislite v tako lepi dolinici leži, ktera je tako bogato obdarjena z vsó naravno krasoto in pa tista blagodejna vodica, v katero si pridejo vsako poletje od blizu in daleč zdraviti onemogle ude, kako lepo se vije od ponosnih visokih planin tja proti vzhodu in pozneje proti jugu. Rodovitne in skrbno obdelane njive in z drevjem obsajeni vrti, ali ni vse to lepo, ni krasno? In vidite, vse to najdete v naši vasi, pa še recite, da ni lepa naša vas, ki leži tam nekje na zelenem Štajerju. A dovolj sem vam povedal, če zdaj ne uganete, kje leži naša vas, vam pri moji najboljši volji ne morem pomagati. E kaj, imena tako ne želite vedeti, jelite, da ne, saj vem.

Zdaj pa je že res zadnji čas, da odrinemo zato pa še enkrat srečno vas domača!

Kam se naj najpoprej podam, kje naj najprvo sreče iščem? Težko vprašanje, kaj ne, ki se ne da takoj rešiti, saj boste že videli; — namenil sem se, najpoprej med Slovenci iskati to važno stvar, saj so Slovenci, Bogu hvala, tako pridni, pobožni in pošteni ljudje, — seveda izjem

je povsod dovolj, priznam, pa vendar naš mili rod še hrani v obče dragocene lastnosti, med katerimi, kakor so mi nekje pravili, prava sreča najrajše kraljuje, pravim prava sreča, le zapomnite si, da me pozneje ne bode te krivo razumeli. Hajd, zato pa najpoprej tja med Kranjce, morda jo pa le zasledim v kakem kotu to čudno ženo, ki se tako rada skriva. Namenil sem se tja v tisto mesto, ne vem, kako čudno se že imenuje v starejših knjigah, e pa tudi vse pozabim — počakajte, naj se spomnim, — aha, že vem, Emona se imenuje, pri nas pa jo le imenujejo, a kaj bi vam pravil, poslušajte rajši gotovo vam je znana pesen, katero prepevajo vrli kmetijski fantje v večeru po vasi, da se sliši njih močni glas daleč tja v doline in planine, kaj ne, da pojejo:

„Stoji, stoji Ljubljana . . .“

dalje vam ne pravim, vam je tako vsem znana. Zdaj pa že veste, kam sem se bil namenil. In mislite, da sem bil kmalu tam? O ne, človek, ki hodi peš in ki hoče marsikaj zanimivega med potom doživeti in pa, ja ne pozabite, ki išče sreče, ne pride tako hitro v Ljubljano. Nu pa odrinimo!

Vročé poletno solnce me je že pošteno grelo, ko sem korakal po velikej cesti. Srce mi je nekako zastajalo in neka otožnost se me je hotela polastiti, in kdo mi to zameri, saj sem šel od rojstne hiše, katere ne rečem nikdar, pa

precej dolgo ne bodem videl; mogoče pa je tudi prvo, ker ne vemo ne ure ne dneva, poznate te pomenljive besede??

Tako sem nekako zamišljeno korakal po cesti vijoči se po lepi dolinici, med obsejanimi njivami in zelenimi travniki, prav kakor pravi tista pesen, ne vem, e to je jeza, ne vem, kje sem jo čital:

Sem mislil, mislil, mislil.
Kaj mislil sem, ne vem.

A nisem ravno dolgo mislil; zakaj na enkrat zaslišim petje. To je nekaj za mene, da vam povem, pesnice bi poslušal celo noč. To gledal sem zvedavo okrog in zapazil sem precej daleč pred menoj njivo, obsejano z lepo zdaj že rumeno, zrelo pšenico. Sem pa tudi zadel, pšenica je že bila res zrela, o čemur sem se hitro prepričal; na drugem koncu njive sem zapazil precej deklic in fantov. Bile so žanjice in vezači in ti so tako lepo prepevali. Kaj, sem si mislil, kaj, ko bi se oglasil pri njih, morda pa imajo ti srečo; morda, morda.

Krenem jo toraj v stran in se bližam veseli družbi; vedno lepše so mi doneli glasi rajajočih žanjic in krepkih vezačev nasproti. Aha, sem si mislil, tukaj sem pa za zadel, zdaj sva vkup, tu je gotovo prava sreča doma; če je tukaj ne najdem, je pa nikjer ne bom. Da te raca, saj sem vedel, da jo najdem.

Slovenec. Vender vse jim ni nič pomagalo. V jeseni se odpre prvi vspešni razred na posebni gimnaziji. Za ta učni zavod so že preskrbljeni potrebni prostori in lahko rečemo, da bodo mnogo prikladnejši, kakor na stari gimnaziji. — Za to za nas res važno pridobitev pa moramo Slovenci biti hvaležni v prvi vrsti g. M. Vošnjaku in pa grofu Hohenwarthu ter konzervativnemu klubu, ki je vse storil, da dá zadostilo slovenskim poslancem, ki so ostali z njim v zvezi. Hvaležni pa moramo še posebe biti g. kanoniku Klunu, ki se je v proračunskem odseku potegoval za našo pravično stvar in pa poslancu g. Robiču, kateri je v zbornici tako priporočljivo in temeljito pojasnil, to v resnici le vzgojeslovno potrebo Slovencev na Štajerskem.

(Zlato sv. mašo) bodo dne 1. avgusta praznovali vlč. g. Florjan Kleine v cerkvi sv. Jožefa pri Celju. Sv. opravilo se začne ob 7. uri zjutraj.

(Nemški liberalci, nemški nacionalci — pogoreli.) Kak prevrat, kaka nedoslednost pri stranki, ki se je še pred kratkim držala za najmočnejšo v Avstriji, za merodajno v nje politiki! Ni še teden dni, ko so od vseh štirih vetrov dohajali protesti zoper celjsko gimnazijo, ko so celo nemške „Celjanke“ ugovarjale ustanovitvi zavoda, ko so na shodu v Gradcu navalili oblakov, da bi ja gotovo strela udarila v celjsko gimnazijo; in glej! pri tretjem branju, zadnjem upu liberalcev, je bilo nebo zopet jasno, z 99 glasovi večine prodira je pravična stvar, pravična, saj za tako jo je pripoznalo 58 nemških liberalcev samih. Čujte in strmite! Toliko imajo sedaj Nemci v Avstriji poslancev, ki so „nevredni zastopati svoj narod v državnem zboru“. Saj ni minulo še osem dni, ko jih je njih glasilo, „Graška tetka“, sama proglasila za take, ako bi glasovali za postavko. In židovska „N. f. Presse“ je pa nasprotno celo želela, da je njena stranka za proračun glasovala ter jo je po hinavsko tolašila, rekoč: Vsaj bode vlada imela le pravico celjsko gimnazijo ustanoviti, ne bode pa imela te dolžnosti! Pfu, židovska sofistika.

(Celjska gimnazija.) Na tukajšnji gimnaziji so se vršili pretečeni teden zrelostni izpiti. Od 16 slovenskih osmošolcev sa jih je moglo udeležiti samo 9. Vseh kandidatov je bilo 20, namreč 10 Nemcev, 9 Slovencev in eden eksternist. Nemški dijaki so napravili vsi izpit, med njimi štirje z odliko. Slovenci niso bili tako srečni; eksternist je padel na dva meseca, dva na edno leto. Z odliko sta napravila maturo Markošek Ivan in Zupanc Ivan, z dobrim vspehom pa Glaser Pavel, Gorjup Peter, Potočnik Rudolf, Požar Alfonz ter Valenčak Vladimir. Ta — lahko rečemo — žalosten konec nas je iznenadil, pa krive so temu zelo razmere na celjski gimnaziji. Od zavoda, kjer dobi slovenski dijak „wegen Verdachtes, an einer Bank Beschädigungen vorgenommen zu haben“ koj 8 ur zapora, od takega zavoda lahko

vse pričakujemo. Profesorji, kateri se toliko s politiko pečajo, gotovo niso pravični svojim učencem, in to se je pokazalo. In kako so bili nrvnostni redi? Dijak, ki je imel v predzadnjih tečajih v nrvnosti trikrat „hvale vredno“, v zadnjem tečaju pa po krivici „malo primerno“, dobil je v zrelostno spričevalo „primerno“. Kako neki to pride, ker bi dotičnik po vsakem računju moral imeti „dobro“? Takemu postopanju nasproti je treba v okom priti! Profesorji pa, ki slovenskih dijakov trpeti ne morejo, naj gredo v nemška mesta. Jako značilno za nje je tudi tole: Ko je bil pretečeni teden „pri Levu“ shod nemških volicev, niso se ga udeležili c. kr. uradniki sodnije in glavarstva, ali nemške profesorje sem videl tam.

(Z graške univerze.) Gosp. Fran Krušič iz Celja, bivši predsednik akad. društva „Triglava“ in njega zaslužni član g. Matija Pikel iz Postojine, bila sta v sredo promovirana doktorjema vsega zdravilstva. Vrlima Slovincema čestitamo!

(Cur- und Industrie-Verein) hoče v Celji ubogi Foregger osnovati, da bi s tem zacelil tisto rano, katero bode vsekala nova gimnazija ubogim nemškim Celjanom. Čudno bode to društvo! Morebiti pa hoče Foregger Celjane s tem društvom politično „kurirati“, kar bi bilo res potrebno vsled dobljenih političnih blamaž. Če namerava to storiti, potem se mu bodo še Slovenci pridružili.

(Slovenske predstave v celjskem gledališču.) Od Pohorja nam piše prijatelj: Pisali ste nedavno, da so leta 1850, 1851 in 1852 igrali slovensko v celjskem mestnem gledališču. Igralo se je pa še pozneje slovensko v celjskem gledališču in sicer zadnjič 16. decembra 1866. Vprizorili so „Bob iz Kranja“ in „Le naravnost“. Med igralci sta bila tedajni celjski gimnazijski profesor g. Hafner, zdaj ravnatelj goriškega učiteljskega rajni g. Jeretin, potem gospa Kapus-ova in gospodična Tonika Miheljak-ova, zdaj soproga celjskega gimnazijskega ravnatelja g. Končnik-a. Igralo se je na „korist bolnišnice“. Tako poročajo „Novice“ št. 52 iz leta 1866. — Ni še torej celih 29 let od zadnje javne slovenske gledališke igre v Celji.

Spodnje-štajerske novice.

(Duhovniške spremembe.) Zupnijo pri M. B. na Sladki gori je dobil č. g. Fran Irgl, vikar v Celju, in župnijo Studenice pa č. gosp. Martin Žekar, kaplan v Manjšbergu.

(Petindvajsetletnica mašništva.) Dne 21. julija bilo je 25 let, kar so bili v mašnike posvečeni p. n. gg.: Karol Hribovšek, Mih. Lendovšek, Ant. Suhač, Jož. Črnko, Franc Hirti, Lovro Janžekovič, Matija Kelemina, Alojzij Kreft, Martin Meško, Franc Polak, Martin Skerbec, Franc Škorjanc, Franc Zmazek in Jožef Ulčnik; skupno in slovesno pa so ti č. gospodje praznovali sre-

imeli, pa prišla je smrt in morali so ž njo, in ni še dovolj, tudi očeta, ki niso nič manj skrbeli za me, mi je vzela, in jaz, sirota zapuščena, sem moral obesiti uk na klin“.

Jednako so se tudi drugi pritoževali, ter so si vzbujali žalostne, prežalostne spomine iz preteklih let. Globoko ginjen sem poslušal gorje teh malo poprej tako veselih ljudij. Njih pripovedovanje me je zelo ganilo, kaj pa tudi ne, saj se mora tudi najtrdnjše srce ganiti pri takih črticah, seveda vi me gledate, ker vam še živijo skrbna mati in dobri oče, a te sirote — — tem se drugače godi. Kako bi ljubili svoje stariše, ko bi jih še imeli, a — — —. Žalostnim srcem sem se končno poslovil od družbe in tudi meni je zaigrala solza žalosti v očeh, saj sem se nehote spominjal, veste koga? Ne bom vas mučil, idite tja na kraj miru v naši vasi in našli bode grob, ki hrani telesne ostanke moje — — rajne matere — — —. Da, tudi jaz sem jo, žali, prerano izgubil, izgubil tedaj, ko bi jo bil še najraje imel in bi jo najbolj ljubil, pa, kaj si čemo, ni strupa na svetu, ki bi škodoval smrti.

Dragi čitatelji, kaj pa mislite, sem že našel, kar sem iskal, kaj pač pravite? Jaz vam nočem povedati, sodite sami, dokler vas zopet ne povabim na drug kraj, morda, morda — — —.

Le malo potrpite, kmalu, kar kmalu vam pokažem drug prizor!

brno sv. mašo v torek, dne 30. julija pri sv. Alojziju v Mariboru. Bog jim daj čakati zlate sv. maše!

(Premembe pri profesorjih.) Voditelj na učnega ministerstva je izpraznjena mesta na državnih srednjih šolah podelil sledečim profesorjem: prof. drž. gimn. v Moravski-Trebovi J. Holzerju mesto na mariborski gimnaziji, prof. drž. gimn. mariborske I. Meisel mesto na gimnaziji v 9. okraju Dunaj, prof. drž. realke mariborske K. Neubaerju mesto na graški realci, prof. ljubljanske višje gimnazije A. Kaspret dobi mesto na I. graški gimnaziji. — Dalje so povišani in premeščeni sledeči suplenti: Robert Bittner na mariborsko realko, Alois Mayer iz Trsta na nižjo gimnazijo v Kočevji.

(Poštnimi oficijali) so imenovani gg. poštni asistenti: K. Matuška v Radgoni, T. Nendl in F. Bärenreiter v Mariboru.

(Osobne vesti.) Vodja pravosodnega ministerstva imenoval je kontrolorja v moški kaznilnici v Mariboru, Viljema Prinzhoferja, oskrbnikom, in adjunkta Julija Rabitscha kontrolorjem deželnosodiške jetnišnice v Gradcu; nadalje je imenoval kontrolorja pri moški kaznilnici v Ljubljani, Leopolda Luscherja, oskrbnikom moške kaznilnice v Mariboru, in kontrolorja moške kaznilnice v Gradiški, Viktorja Wenedikterja, premestil v jednakej lastnosti na moško kaznilnico v Mariboru.

(Za vzdrževanje okrožnih zdravnikov) je deželni odbor dovolil male denarne podpore sledečim občinam: Gornja sv. Kunigunda, G. Polskava, Velika Mota, Ribnica, Gornjigrad, G. Radgona, Vojnik, Vitanje, Sv. Pavel pri Preboldu, Celjska okolica, Sv. Duh v Ločah, Sv. Vid pri Ptuj, Loka pri Zidanem mostu, Rajhenburg, Ptuj-ska okolica, Radgonska okolica, Ormož.

(Mozirska občina) je prosila državne pomoči, ker je potres šolo in kaplanijo močno poškodoval. Prošnjo je izročil poslanec Vošnjak. V Mozirji morajo zidati novo šolo.

(Nemška šola v Vitanji.) Za to novo ponemčevalnico so v Vitanji volili že krajno šolsko svetovalstvo. Take darove pošilja nam Slovenecem nemški Gradec. Kam bomo z nemškimi šolami? Kdo bo vse to plačeval?

(Št. Jurij ob južni železnici.) „Občinski zastop v Št. Jurju ob j. ž. je sklenil vložiti na visoki državni zbor prošnjo da se: 1. razkosanje kmečkih posestev primerno in po razmerah prikroji in da se, 2. za vsako kmečko posestvo določi neka mu primerna svota, koja naj bi bila v zemljišču zagotovljena in dohodke od tega kapitala dobival bi vsak slučajni prevzitek“. Znabiti bi bilo mogoče našim g. poslancem v tej stvari kaj storiti, posebno zdaj, ko je v eni zadnjih sej nek poljski poslanec slikal slabo stanje tamošnjih kmetov, ter zahteval od vlade do jeseeni poboljšanja temu stanu. Dobra bi bila taka ali enaka postava, kajti ona bi lahko pomagala našemu kmetu zopet na noge, ter bi varovala in vzdrževala njegovo posest. Želeti bi bilo, da bi se pridružili naši občini tudi druge občine in okrajni zastopi s prošnjami na isto mesto. Žalostna prikazen se vidi tu in tam. Tukaj se razproda in razkosa lepa kmetija; dedič, ki jo je prevzel ne more izplačati svojih sodedičev in navadna prikazen je, da je pred dobra kmetija zginila.

(Razširjenje šol.) Vsled naredbe c. kr. deželnega šolskega sveta se bode šola pri Sv. Petru na Medvedovem sedlu razširila na 3 razrede, šola v Hočah pri Mariboru pa na 4.

(Posojilnica v Slovenski Bistrici) imela je v prvi polovici t. l. sledeči promet: Gotovina (v začetku letu) 2.755 gld. 31 kr. Dohodki 44.574 gld. 44 kr. Vkup 47.329 gld. 75 kr. Izdatki 45.049 gld. 67 kr. Gotovina (zadni urad. dan) 2.280 gld. 8 kr. Vkup 47.329 gld. 75 kr. Skupni promet (pravih) dohodkov 44.574 gld. 44 kr. izdatkov 45.049 gld. 67 kr. Vkup 89.624 gld. 11 kr.

(Iz sevniškega šolskega okraja.) V našem okraju se bodo letos šole s koncem julija že končale, a začele s 16. septembrom. Naše učiteljsko društvo je izvolilo za odposlance h glavnemu zboru učiteljske „Zveze“ slovenske gg. Ekselj, Pečnik in Tominec. Utegne pa s Posavja štajerskega in kranjskega veliko gospodov iti v bližnje Novomesto.

(V Sevnici) so bili 15. t. m. izkopali človeško truplo na pokopališču, da bi se prepričali, kdo je bil tisti človek delavskega stanja, kateri je bil 2. julija ubit na cesti od Sevnice proti Zidanemu mostu v vasi Črete (občine ledinske). Mož je znabit kacij 40 let star. Klobuk je imel firmo klobučarja Klemenca iz Sevnice.

(Posojilnica v Pišecih) je imela do konca junija t. l. 18.484 gld. 68 kr. prometa in je pristopilo 50 novih udov z 181 deleži, tako, da šteje 392 udov, ki imajo 1082 gld. v deležih. Vsled ujim je tukajšno prebivalstvo tako obožalo, da je v resnici potrebno denarne podpore, ker pa tukajšna posojilnica nima zadosti vlog, se obrača z uljudno prošnjo na slavne posojilnice, katere imajo na razpolago denarja, da vložijo pri naši posojilnici denar kot vloge, da se ljudem vsled veliko vloženih prošenj pomaga v sili.

(Poludnevni šolski poduk) je deželni šolski svet dovolil za trirazredno šolo v Žetalah pri Rogatci.

(Olimlje v državnem zboru). Poslanec Klun se je v državnem zboru pritoževal, kako postopa brežki predsednik kozjanskega okrajnega šolskega sveta, da bi stavbo nove šole v Olimljah naklonil znanemu slatinskemu nemškutarju Miglitschu.

(Posojilnica v Ljutomeru) si je kupila te dni svojo hišo ter s tem ustregla splošni želji.

(Slavnost odkritja Krempljevega spominka) se bode vršila, dne 11. avgusta 1895. pri Mali Nedelji.

(Dvojna mera našega nemškega deželnega odbora). Vsled sklepa deželnega zbora je dobil deželni odbor naročilo, da potem, kedar bode odpravljen 4. plačilni razred naših učiteljev, dovoljenih mu 10.000 gld. v to porabi, da več učiteljev pomakne iz tretjega v drugi plačilni razred. Pri tem izboljšani učiteljskih plač se je pa oziral, kakor se iz Ptuja „S. P.“ poroča, le na nemške učitelje, delajoče na srednjem in gornjem Štajerskem. Ali je to pravica? S kakošnimi razlogi more to opravičiti? Slovenski poslanci, potegnite se za nas!

(Gradec) se po svoji zunanji obliki lepša od dne do dne. Vedno se zidajo nove hiše, stare pa popravljajo. V Jakominskih ulicah se je zdaj dovršilo novo kazensko sodišče; v gosposkih ulicah si je graška zavarovalnica, ki je, kakor znano, največ od slovenskih grošev bogatela (zdaj pa slovenščino zeló zanemarja), popravila silno lepo nakupljene hiše poleg enako krasne mestne palače. Gradec pa si naklada velik madež, da tako sovraži Slovence, kakor je to pokazal pri celjskem vprašanju.

Druge slovenske novice.

(Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda) je imelo svojo 85. vodstveno sejo dne 3. julija t. l. začeni ob pol 3. uri. Navzoči so bili: Tomo Zupan (prvomestnik), dr. Dragotin Bleiweis vitez Trsteniški, Anton Koblar (blagajnik), Ivan Murnik, Luka Svetec (podpredsednik), dr. Josip Vošnjak, Andrej Zamejic in Anton Žlogar (tajnik); izmej nadzorništva Oroslav Dolenc, dr. Ivan Svetina in Ivan Vrhovnik. Pri tej seji so se sprejeli razni predlogi glede zidanja velikovške šole in vredbe naših tržaških šolskih zavodov. O denarstvenem stanju je poročal novoizvoljeni denarničar Anton Koblar. Vodstvena seja je namreč pri svojem 84. zasedanju po § 18 družbinih pravil prevolila že veliko skupščino denarničarja zato, ker se je temu poslu odpovedal dr. Vošnjak, ki se misli za stalno preseliti iz Ljubljane. Po rešitvi raznih prošenj in po sklepu, da bo letos velika skupščina 8. avgusta v Kranji, zaključil prvomestnik seja ob 6. uri zvečer.

(Deželni zbor kranjski) je vsled prošnje dež. odbora sklican na 24. dan julija, da reši nekatere predloge glede poprav po potresu poškodovanih deželnih poslopij. Zborovanje bode v dvorani na starem strelišču.

(Srednje šole) so se tudi po Slovenskem končale s 15. julijem, le v Ljubljani zrelostni izpiti še zdaj trajajo. Ondi so bili letos posebno osmošolci prav vrli, ko so n. pr. v slovenskem oddelku vsi dovršili drugi tečaj. — V Novem mestu napravilo je izmed 25 abiturijentov 19 zrelostni izpit, med temi dva z odliko; manj po-

voljni so uspehi drugih razredov iste gimnazije, ko je vseh odličnjakov komaj 10% poprečno. — Prav dobro so napredovali učenci na novi kranjski gimnaziji.

(Kranjska kmetijska družba) je imela v četrtek, 18. t. m. občni zbor v Ljubljani. Udeležba je bila mnogobrojna, čez 100 družabnikov različnih stanov je došlo; najbolj je bila dolenski stran okolo Novemesta zastopana, ker je zdaj ta stran ugodno zvezana z Ljubljano in ker je neumorno delavna novomeška kmetijska podružnica vzbudila dolenske kmetovalce, da se za kmetijski napredek zanimajo. Za predsednika je bil z ogromno večino izvoljen zopet prezslužni domoljub, cesarski svetnik Murnik, v odbor pa razen prejšnjih udov g. Rohrman, kmetijski učitelj in predsednik kmetijske podružnice v Novemestu. Poročilo o delovanju glavnega odbora v preteklem letu priobčili bode na drugem mestu našega lista.

(Spomenika) namerava postaviti „Slov. učiteljsko društvo v Ljubljani“ preblagemu pokojniku A. Praprotniku, in sicer se bode postavil nagrobni spomenik na ljubljanskem pokopališču, med tem ko mu v velikih počitnicah prihodnjega leta vzdajajo spominsko ploščo v njega rojstni hiši v Podbrezju na Gorenjskem. Dal Bog, da se z nabranimi prispevki lepa misel gotovo uresniči! — Dne 31. t. m. odkrili bodo spominsko ploščo umrlemu mnogozaslužnemu nadučitelju Marku Kovšci v Kropi v ondotnem šolskem poslopiju.

(Letna poročila kranjskih ljudskih šol). Letno poročilo I. mestne deške ljudske šole v Ljubljani ima načelu životopis Andreja Praprotnika (s sliko), kjer je bil ta uzorni šolnik še pred malo leti voditelj. Spis je izvrstno sestavil učitelj te šole, g. E. Gangl. — Tudi sicer je to šolsko poročilo izgledno sestavljeno. Isto velja o poročilu dekliške šole pri sv. Jakobu. — Letno poročilo je letos izdala tudi ribniška šola na Dolenskem; sestavljeno je prav dobro. — Prejeli smo pregledno sestavljeno letno poročilo deške šole v Kranji. — Dekliških šol vodstvo pri nunah v Ljubljani je izdalo zopet letos izvrstno poročilo, slovensko in nemško. — Čudno da na Štajerskem ne vpeljejo večrazredne šole taka poročila, imele bi nobenih stroškov, koristile pa bi lahko mnogo in otroci bi imeli veselje.

(V kamniškem okraju) je napravil potres na šolskih poslopijih okoli 10.000 gld. škode.

(Za litijski okraj) se je poslanec Klun v državnem zboru potegnil, da bi se namreč dale državne podpore v poravnavo škod, ki so jih povodnji spomladi provzročile. — Nova posojilnica v Zatičini je registrovana; predsednik jej je g. Muli, hišni posestnik.

(Iz št. rupertske doline na Dolenskem). Pri nas imamo veliko potreb, katere bi radi s pomočjo dežele uredili, n. pr.: Preložila naj bi se cesta pri Grilovem hribu blizu Mokronoga, skrbelo naj bi se, da se vredi Mirna in se zagradi hudourniki, ki provzročajo mnogo škode. Zadnji čas se je hotelo poskusiti na Dolenskem s pridelovanjem sladorne pese; a ker je ta obrt na Češkem zeló propadel, zato tudi na Dolenskem ni upanja na dober vspeh. Bolje bi se obnesla lanoreja, katero naj bi kmetijske podružnice s pomočjo dežele pospeševale. Ko bi se ribarstvo dvignilo, neslo bi lahko do 170.000 gld., ker je tukaj dosti vodá. V Ljubljani je rejališče rib, kamor naj se obrnejo tisti, ki bi hoteli s tem poskusiti. Tudi mlekarstvo bi se na Dolenskem dobro obneslo, ko bi se ga poljedelci bolj poprijeli. Deželni odbor naj bi s podporami ribiče in živinorejce spodbujal, kakor stori to na Gorenjskem.

(Na krškem strelišči) je zdaj ves 9. topničarski polk, čegar posamezne baterije so razdeljene po kranjskem in štajerskem Posavju v krški okolici. Streljajo vmes tudi z brezdimnim smodnikom.

(V Leskovcu pri Krškem) se bode šola prezidala, kar je na 3900 gld. preračunjeno. Kdor hoče delo prevzeti, naj se oglasi v Krškem pri okrajnem šolskem svetu, dne 3. avgusta t. l.

(Iz ribniške doline) na Dolenskem se nam poroča o živahnem prometu nove železniške proge, ki prevažata osobito veliko premoga in lesa.

Blizo Ribnice se bode otvorila nova železniška postajica v Žlebiču, ki je že dovoljena. To bode posebno Sodražici in okolici ugajalo, osobito pa Soškemu potoku, ki dobi tudi v kratkem novo okrajno cesto, katera utegne še letos dodelana biti. Stala bode blizo 42.000 gld.

(Sedmi glavni zbor „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“) se bode vršil 4. in 5. septembra v Novem mestu po tem-le vspredu: V sredo, 4. septembra, ob 11. uri seja upravnega odbora. Isti dan, ob 2. uri popoldne seja odposlancev. Ob 4. uri popoldne seja raznih odsekov: a) Slomšekov odsek. b) Odsek za šolsko vrtnarstvo. c) odsek za razna učila. d) Odbor za precenjevanje mladinskih spisov („Knjižnice za mladino“). e) Še kak drug odsek po nasvetu odposlancev. Ob peti uri glavna pevska vaja. Ob 8. uri zvečer „Beseda“ po vspredu, ki ga bode določilo in priobčilo slavno nevomeško učiteljsko društvo, ki ga bode priredilo v imenu „Zaveze“ s pomočjo slavnega „Dolenjskega pevskega društva“ in slavnega tamburaškega zbora v Novem mestu. V četrtek, 5. septembra. a) Izlet na Grm in ogled ondotne poljedelske, vinarske in sadjarske šole (ob 7. uri zjutraj). b) Ob 9. uri glavni zbor po vspredu, ki ga bode seja odposlancev določila. (Po glavnem zboru volitev upravnega odbora od strani delegatev). c) Ob 12. uri skupni obed in prosta zabava. Glavni zbor, beseda in vse seje, se bodo vršile v prostorih slavne „čitalnice v Narodnem domu“.

(Nemštvo po dolenskih mestih) tako se nam poroča: trudijo se obdržati največ razni uradniki, profesorji in učitelji. Kako pa to? Po Dolenskem je še veliko uradnikov ali nemške narodnosti ali nemškega mišljenja. Ti ljudje le takrat slovensko besedo spregovoré, kedar je sila. Sicer pa urađujejo kolikor mogoče veliko nemško, pospešujejo nemška društva, n. pr. v Novem mestu „kasino“, se spodikajo nad slovensko govorico v družbi n. pr. v Kočevji, od koder so nemški profesorji in učitelji zeló pregnali nekđaj ondi tako običajno slovensko govorico in slovensko pesem. Ob slovenski kočevski meji „šulferein“ podpira posebno tiste šole, v katerih se tudi slovenski otroci itd. itd.

(Varstvo za vinogradstvo). Doznalo se je, da je trgovina s trtami mej Štajersko in Kranjsko jako nepoštena. Trgovci ne prodajajo samo slabih trt, ampak oni spečavajo celo isto vrsto trte z različnimi imeni. Kupci preslejšeni seveda največ trpe, ker jim na ta način kupljene trte ne uspevajo; brezuspešen jim je strošek, brezuspešno tudi delo. Poleg označenih sleparjev pa moré veselje do trtnih nasadov še tatovi, ki nesramno kradejo že nasajene trte. Vse te okolnosti vplivajo neugodno na vinogradarstvo, kateremu se je boriti s tolikimi vidnimi in nevidnimi sovražniki. Kako naj si pomaga pojdin vinščak ob takih razmerah, če mu blagovoljno ne umislijo pomoči javna oblastva in njih organi! Navedene prežalostne razmere pa prevladujejo tudi v krškem in novomeškem okraju, torej v okraju, ki bi moral, vsaj po našem mnenju, biti skozi in skozi preobražen v vinarstvenem oziru. Narod ondotni je dovteten, inteligenten; v Krškem vzgledno deluje kmetijska podružnica; na Grmu je deželni zavod, ki ima za vodjo na glasu strokovnjaka in v vsakem oziru takšnega, da bi s svojo vednostjo in izkušnostjo lahko korenito in temeljito predelal in preobrazil vse vinogradarstvo po širni dolenski strani; torej sami momenti in faktorji, ki nam delajo žalostno stanje po Dolenskem nedoumno. C. kr. deželna vlada je ukazala okrajnima glavarstvom v Krškem in Novem mestu, naj pazita na promet s trtami. C. kr. deželna vlada je tudi zaposlila deželni odbor, naj popotni vinarski učitelj razkazuje vinogradnikom trte po njih znakovih, da jih bodo razločevali, kadar jih bodo kupovali. V varstvo vinogradstva pa želi tudi c. kr. deželna vlada, da bi si oskrbele občine vinogradne čuvaje, ki bi odvrčali tatove od kraje po vinogradih. Za plačo teh čuvajev bi seveda skladali posestniki vinogradov, ker oni bi imeli največ koristi od njih.

(Vodovod v Logatcu) prično graditi prihodnji mesec in upajo, da bo dodelan prihodnjo pomlad. Napeljali bodo studenčno vodo izpod bližnjega Smolevca. Logatcu, ki je bil dosedaj

zelo na slabem glede vode, bo z vodovodom močno pomagano.

(Pogozdovanje Krassa) je jako vzgledno tudi preteklo spomlad napredovalo. Pod vodstvom gozd. svetnika Golla se je na novo zasadilo 81.97 hektarjev z 748.000 črnimi in 58.000 belimi borovci v skupni vrednosti 1450 gl. 80 kr.; razun tega se je mnogo že nasajenih gozdov očistilo ter so se pri tem slaba drevesa nadomestila z boljšimi. V celem je do sedaj nasajenih 105452 hektarjev, dokaz, da to vrlo, koristno podjetje jako lepo napreduje.

(Občinski odbor na Bistrici pri Pliberku) je v svoji današnji seji jednoglasno sklenil, naj se izreče vsim poslancem, kateri so za celjsko postavko glasovali, najsrčneja zahvala.

Druge avstrijske novice.

(Državni zbor) je za to poletje v soboto, 20. t. m. dokončal svoje zasedanje, ko so bili vsi poslanci pri veliki zračni in politični soparici se vsega naveličali. Državni proračun za l. 1895 je bil sprejet. Pri razpravah o proračunu posameznih ministerstev so se tudi slovenski poslanci oglašali, n. pr. Klun, Pfeifer, Spinčič, dr. Laginja. Klun je o šolstvu govoril, Pfeifer se je potegnil za zgradbo belokrajinske železnice, Spinčič in dr. Laginja sta se potegovala za boljše istske razmere, zlasti za hrvatsko šolstvo, Povše za kmetijske učitelje. — Poslanec dr. Gregorec se je pritoževal, ker je ljutomerski geometer nemožen slovenščine.

(Položaj.) Politiško razpoloženje se je po razpadu koalicije, v katero so bili posebno slovenski poslanci prehudo vpreženi, začelo obračati na korist Slovanom in na škodo nemškimi kričačem. Slovane utegne to znabiti zjediniti, da se vsi Jugoslovani zopet Hohenwartovemu klubu pridružijo in da se vsi Čehi združijo. Znabiti se bode tudi vlada začela Čehom približevati, ali pa Čehi vladi. Nemški nacijonanci in liberalci, posebno koroški in štajerski, so pa volilce hujskali, da so na shodih sklepali resolucije, naj njihovi poslanci glasujejo v državnem zboru zoper proračun. S tem so se zelo oddaljili od vladne mize, pa tudi Slovencem nasproti pokazali strašno sovraštvo, zlasti Gradčani, kateri so izdali geslo: „Celje nikdar“. Zastavili jim je „Südst. Post“, rekoč: „Gradec nikdar“, j. slovenski poslanci v deželni zbor štajerski ne bodo šli — v nevhvaležni Gradec.

(Goldinarskih bankovcev) je samo še nekaj okolu treh milijonov v prometu. Kakor znano, jih je bilo 24. julija minolega leta 57,883.361. Do konca julija tekočega leta je bilo iz prometa vzetih in uničenih 54,920.767. Od vsote 2,962.594, ki še ni potegnena iz prometa, pa je gotovo mnogo pogubljenih, ki se ne bodo več oddali do konca leta, ko izgube svojo veljavnost v zasobnem prometu. Torej, ljudje božji, kdor ima še kaj teh bankovcev skritih, na dan ž njimi.

(Zdravniki v Avstriji.) V tostranski polovici avstro-ogerske monarhije našli so 3543 nastavljenih in 2242 nenastavljenih zdravnikov; tako, da pride poprečno eden zdravnik na več kot 3000 prebivalcev. Jedna najslabše zastopana kronovina je Kranjsko, kjer pride eden zdravnik na 6209 stanovnikov; izmed mest pa jih šteje največ češka stolica Praga, kjer pride eden zdravnik na samo 536 prebivalcev.

(Na Češkem v mestu Mostu) (Brüx) se je prigodila velika nesreča. Ondi so veliki prekopki in ker je mesto na sviš postavljeno, začelo se je mesto pogrezovati; po noči konec prejšnjega tedna je kar na enkrat v mestu vode zmanjkalo in plinova luč je vgasnola. Pogreznilo ali podrlo se je osemnajst hiš, in bati se je še večje nesreče.

(V kraljevskem Zagrebu) se je 17. t. m. z veliko slavnostjo otvoril dom, kateri je hrvatski narod postavil sivolasemu zagovorniku svojih pravic, neupogljivemu in značajnemu nositelju ideje o hrvatski državni neodvisnosti dr. Ante Starčeviću. Slavnost je bila dokaz hvaležnosti hrvatskega naroda, svedočila je, koliko ugleda in simpatij uživa mož, ki stoji že toliko let na braniku hrvatskih pravic in drži visoko prapor, okolu katerega se zbira velik del naroda in na katerem je zapisano hrvatsko državno pravo. Udeležilo se je slavnosti okolu 20.000 naroda.

(Madjarske dobrote Hrvatom) Zagreb dobi po milosti svojih ogerskih prijateljev strojnico za železnične stroje in vozove; ž njo vred pa madjarske delavce, njih madjarske otroke, za katere se bode ustanovila madjarska šola. — V financijelne urade, katere imajo Hrvati skupno z Oggersko, vrivajo Ogri take uradnike že, kateri hrvatski ne znajo in hrvatski uradovati ne morejo, kakor bi bila to njih dolžnost.

(Svinjska kuga) se na Oggerskem razširja in se kaže tudi uže na Hrvaskem. Na Oggerskem je naredila za veliko milijonov škode. Bog nas obvaruj tudi te šibe! Obvaroval nas bode, če ne bomo rok križem držali in se je bomo branili. Za sedaj nam ni drugega početi, kakor strogo se moramo ravnati po predpisih deželnih vlad.

Ogled po širnem svetu.

(V Sofiji) v bolgarskem prestolnem mestu, bil je bivši prvi bolgarski minister Stambulov napaden in ubit z jatagani (turškimi sabljami). Stambulov bil je velik tiran, človek brez srca; mnogo krvi je pretil nepotrebno in dal postreliti prve bolgarske junake. Bil je sovražen od ljudstva in brž ko ne ubit vsled maščevanja. Židovski listi ga zagovarjajo, oni pa, ki poznajo razmere bolj natanjko, naravnost povedo, da je bil to prst božji, za njegovo poprejšnje početje.

(Evropski položaj.) Javno mnenje se je začelo bati za trajni mir v Evropi, kakoršnega smo že veliko let uživali. Ustaja v Macedoniji, umor bivšega prvega ministra v Bolgariji, približevanje Bolgarije Rusiji, nezaupanje Francije nasproti Nemčiji in še več drugih znamenj kaže, da se utegne rušiti splošni mir.

(V Bolgariji in Mececoniji vre.) Vsled umora bivšega prvega ministra Stambulova bode njegova stranka rovala zoper sedanjega kneza, in bati se je veliko prekucij. — V Macedoniji se vojskujejo ustaši, katerim so se pridružili bolgarski častniki, baje že z uspehom proti Turkom. To kaže, da je nastopila za balkanske države nova doba zmešnjav in nemira. Bog nas varuj velike vojske!

(V angleško zbornico) je dovoljenih največ oniovstov in konzervativcev, t. j. mož tiste stranke, kateri nesrečnim Ircem ne privošči samostalnosti, po kateri že toliko let hrepené.

(V Belgiji) so se pojavili v zbornici glasovi, ki so kralju in kraljestvu nevarni. Stranka socialistov želi ljudovlade.

(Egiptovsko vprašanje.) Francozi so posebno nevoljni, da Angleži sami gospodarijo v Egiptu. Dasi je mir ob Nilu, vendar v Angliji niti ne mislijo na to, da bi ostavili Egipt.

Dopisi.

Puščavnik pod sv. Jožefom. Dober dan! Stavim kaj, gospod urednik, da me ne poznate, dasiravno ste že mnogokrat šli mimo mojega domovanja. Seveda, starega človeka pač malokdo pogleda. Jaz pa mnogokaj vidim in slišim, ko sedim na parobku pri svoji bajti. Vam je-li znano, gosp. urednik, kako se kaj godi mojemu tovarišu na Miklavžkem hribu? Jaz vedno mislim, da je zmrznil. Onega na Starem gradu pa je menda naduha potlačila, saj ni ničesar več slišati o njem. Pečovniški puščavnik bo že tudi kmalu šel za Gavge, pa saj je že dolgo, kar smo z Radeckijem podili sovražnike mile svoje domovine. — Kaj si mislite, kako sem bil vesel na predvečer sv. Cirila in Metoda, svojega birmškega patrona. Gledal sem okoli in videl veselo plapolati toliko kresov. Posebno me je radostilo streljanje in pa rakete pri sv. Ani. Tudi na Lipovškovem hribu se je streljalo, umetalnega ognja pa nisem mogel zapaziti, menda imam že slabe oči?! — V soboto 6. julija pa mi prinese stara Marjeta, moja soseda, kos plesnjivega kruha za poboljšek in mi pove, da se za jutri nekaj velikega pripravlja v Vojniku. Rekla je, da sme vsakdo priti in da bo vesela godba. Ves vesel si zvežem s frišno trto svoje velike stare čevlje ter jih namažem z lojem. V nedeljo zjutraj se lepo počesam in si pripnem na svojo suknjo, obe svetinji, ktere sem zaslužil v bitki in ktere sicer hranim za staro podobo sv. Trojice. Pa ne gospod urednik, da bi mi jih kedaj odnesli, če me ni doma! Obrišem tudi bergljo in koj po

prvem opravilu pri sv. Jožefu jo vkrešem proti Vojniku. Že od daleč slišim živahno streljanje ter vidim poln gozd zastav in ljudi, zato pospešim korake. Ko dospem do gozda in se tam bolj na strani pod drevo vsedem, da bi ne bil na poti, že slišim veselo godbo v Škofji vasi. Kmalu potem pridejo polni vozovi lepih gospic, kočije so me že na poti zadaj puščale. Za vozovi pa ponosno stopajo v rudečih srajcah „Celjski Sokoli“, pevci in, — no saj smem povedati — lepo število dijakov, ki se hočejo tudi enkrat zabavati. Žejno pa je bilo vse, žejno! Hvala Bogu, saj sem ga tudi jaz dobil poln vrček od preprijaznega gospoda. Poslušal sem izvrstno godbo podčetrško, milo slovensko pesem iz navdušenih mladeniških prs ter vseskozi hvalevredno tamburanje vojniških rudečečepnikov. Vsakdo se je dobro zabaval, in prav vesel sem bil tudi jaz mladega sveta. Ko so stopili „Sokoli“ na plan, vzdignil sem se tudi jaz, da bi bolje videl. Prav lepo je bilo, posebno telovadba na drogu. Veste kaj, gospod urednik, ko bo fotograf svojo sliko dovršil, prinesite mi jo no pokazat, da bom še enkrat videl vesele obraze, ker je tisti dan le prehitro minil.

V sredo večer sedim zopet pred svojo bajto. Ravno sem izmolil vse tri dele sv. rožnega venca za duševne in telesne potrebe, kar zagrmi tam nekje na Miklavžkem hribu, da sem samega strahu skoraj na hrbet padel. Za božji čas, si mislim, ali so Turki prišli ali kaj? Streljalo se je kar naprej, da bi bil še na levo uho skoraj oglušil. Kmalo začno pokati tudi na Starem gradu i v Grižah. K sreči prikrevsa Marjeta, ki mi že od daleč vpije: „Slovenci smo zopet zmagali!“ „Koga pa?“ jo vprašam, pa ni vedela. Poln radosti se vležem k počitku v kot na trda tla in sladko zadremlem. Drugi dan pa se vležeta blizo moje bajte dva gospodeka na travo in bereta „cajtinge“. Kmalu pa pravi eden: „ferflikst cajg“, vrže papir proč ter si zapali smodko. Isto stori tudi drugi, potem jo odrineta; jaz pa slastno poberem „cajtinge“ in čitam. Čital sem cel dan. Ah, ali je bil to vroč in usode poln dan, 10. julij! V Celje, v ta „čisto nemški“ kraj, dobimo slovensko gimnazijo! Ti ubogi Nemci, kaka krivica se jim godi! Glejte si, mora nas pa le nekaj biti Slovanov pod žezlom svitile naše cesarske hiše, da naklestimo tako sikajoče sovražnike. Celjani se mi pa le smilijo, „Nemci“ namreč. Toliko so se trudili, pa vse jim spodleti. Še na Dunaj so se vozili, vračajo se pa po noči, da bi nihče njih dolgih nosov ne videl. Pripravljeno so imeli bakljado, godbo in Bog vedi kaj še, ko bi se bilo njim posrečilo. Kaj bodo pa sedaj s tem? E, kmalu bo moj god, naj pridejo pa meni ofirat, ali pa — v Savinjo z bakljami! Dali so se pa le tam na cesarskem Dunaju! Vidi se, kaka strast divja med nemškimi poslanci, ki pravice poznati nečejo. Edini štajerski poslanec gosp. Kaltenegger, kteremu je pravica sveta stvar, je bil od svojih tovarišev nesramno psovan. Lepo se je obnašala tudi deputacija celjskega občinskega sveta! Vsa čast germanski omiki, da se njeni sinovi derejo kakor divjaki tam na galeriji avstrijskega parlamenta.

Živil gosp. poslanec Vošnjak in ostali slovenski poslanci!

Ne zamerite, gospod urednik! da sem kramljal, ni mi dalo miru in srce imam še toli polno, da bi lahko pripovedoval cele tedne. Julče Rakusch, Lojzek Balant, Manči Bokavn pa tudi Stiegerjev Gustel izkunštvali so toliko, da bi se Vi in cenjeni bralci „Domovine“ lahko smejali najmanj celo leto. Če nimate časa me obiskati mi pa pošljite steklenico črnila in papirja, pa Vam bom sporočil, kar vem. Pouhljajte pa tudi malo druge Vaše prijatelje puščavnike, da zlezejo na beli dan, saj medved spi tudi le po zimi, puščavniki pa naj bi celo leto? — Ali pa menda vržete vse v koš? gospod urednik! Morda so Vas tudi že ogladili in ošpičke Vaše obsekali, kakor kamenje pri celjskem „Narodnem domu?“ A, le govorite. Orehovski prerok Bračko — na ušesa Vam povem, da se mu slabo godi in da je tožen radi hudodelstva — Vas menda tudi ni oplašil. Takega preroka bodete menda vendar še zmagali in pridobili resnici pravo. Če se pa ne upate pa pokličite na pomoč mene, Vam udanega prijatelja puščavnika na Jožefovem hribu.

Iz jurklosterske občine. Hembraj vas, šentlenartski fantje, zakaj pa niste nobenega svojih tovarišev iz sosednih far povabili na svojo veselico, ali kakor vi pravite „parado“, ki ste si jo priredili na četrto nedeljo po Binkošti? Lejte no, vi ste pametnejši od nas sosedov, ki med fantovskim svetom tudi nekaj veljamo. Veste pri nas in tudi drugod se ne pečajo s takimi smešnicami, vi pa vendar hočete na furežu imeti svojo posebno klobaso. No, le imejte jo, saj bi tudi jaz ta dan bil rad med vami, da bi na paradi z vami malo pokramljal, na par grošev bi pa tudi ne gledal. Na parado torej nisem bil povabljen, a prišel sem vendar iz srbeče radovednosti v Št. Lenart, stal sem med gnječo ljudi ter vas z dopadanjem opazoval, kako ste prikoralili po dva in dva z godbo na čelu gor od Malike proti cerkvi, držali ste, se sapralot, po koncu kakor tisti lepi „fajerberkarji“ v Laškem trgu. Kaj tacega pač Šentlenarčani ne vidijo vsak dan, pa tudi jaz malokdaj, zato sem si vas hotel ogledati od vseh strani. Posrečilo se mi je videti vas tudi od zadej ravno takrat, ko ste v sprevodu pod vdarci bobna in piskanjem godbe pomikali se krog cerkve in počasi zginili v hiši božji. Stoječ med gnječo ljudi se mi je zdelo videti od zadaj na vaših klobukih hrastovo listje, te vaše spake sem se kar ustrašil, misleč kako je nek to, da že slovenski kmetski fantje čislajo nemški hrast, v tem strahu pa se mi je zdelo, da ste imeli vendar lipovo listje. V gnječi pač pride tako, da se v naglici narobe vidi. Vsa čast torej vašemu spoznanju, da si slovenski fant ne sme svojega klobuka kititi s hrastovim, temveč z lipovim listovim. Po opravljeni sv. maši ste jo pa, hej buzerona, zopet vrezali po dva in dva z godbo doli proti Maliki, kjer sta vam priletna domača fanta Peppek in Tonč pripravila klobase s česnom in nekaj sodčekov piva. Kar sline so se mi hotele cediti po vaši dobri južini, a nisem imel korajže priti blizu, ker bi kot fanta iz tuje fare preveč pisano gledali, zato sem se zadovoljil iz gnječe okrog stoječega ljudstva gledati na vaše srečne, pod milim nebom stoječe mize. Korajžnejši od mene, pa je bil ta dan občinski Miha, ki se je s svojo sabljo in belimi rokavicami sukral krog vas ter tu in tam vlovil kak grizljaj, zgovoren pa je že bil, kakor kako babše. Med ljudmi sem slišal praviti, da so ga poslali oče župan Geipel, ki so, bodi mimogredé povedano, protestantovske vere in sapralot hud Nemeč, a kaj bi take čveke raznašal, pravim, da ga je poslal Geipel, da bi jih naučil, kako ga morajo slovesno sprejeti, ko bode prišel popoldne gor od Jurklostra v srečni Št. Lenart in da bi jim v glavo zabičil, kako se morajo obnašati pred njim. To veste da ta protestant in Nemeč Slovencev in katoličanov ne more trpeti, on nas namreč imenuje „katoliško bando“, a njegova lepa kuharica nas časti za „proklete slovenske pse“. V svoji županski mogočnosti je baje tudi zaukazal, da ne sme v Št. Lenartu nobena slovenska zastava plapolati, zato se ni čuditi, da bi bil rad njegov klečeplazec Malikin Peppek, nemško zastavo na materino hišo obesil, a siromak nema nikjer še toliko zaupanja, da bi jo bil v Laškem trgu na posodo dobil. Občinski Miha je torej dobil protestantovsko nalogo to šentlenarsko katoliško slovensko fantovsko bando v jednej uri nekoliko olikati, otesati in z nemškutarskim biksom pobikšati, da se bodo vedeli pred Geiplom „pošteno“ obnašati. Po končanem obedu je torej razpostavil brihtni Miha šentlenarske fante zunaj na cesti po vrsti, kakor nekđaj Radecki svoje vojaške trume ter jih je onde neusmiljeno sukral na vse strani po svoji židanej volji, kakor veter lesenega možička na strehi. Kričal jim je v jednomer „hapt kak!“ „reks kšavt!“ „links hum!“ itd. Siromak se je precej potil, predno jim je ta „nebodigatreba“ nekoliko zabičil. Fantje so se sicer nekoliko pogledovali, kakor da bi se molčé povpraševali kaj je to „kak“, „kšavt“ itd., a Mihova uniforma je bila danes nova in svetla, zato se mu ni upal nikdo ugovarjati in so dali seboj vse delati, kar se je Mihi le zljubilo, kajne jih je naučil narediti špalir in klicati po nemško „hoh!“ Naučeno storjeno! Popoldne ob 4. uri pride gori po cesti že dolgo pričakovani protestant in Nemeč Geipel, z njim še dva druga protestanta in nekoliko

katoliških hlapcev, iz njegove tovarne, ko se je torej ta mešana katoliška in protestantovska družba približala, so šentlenartski fantje v svojej velikej nevednosti razgrnili črni plašč izdajstva vere in národnosti čez vso faro, pozdravljajoč protestantovske in nemške prišlece s tujim „hoh!“ Jaz takrat tudi nisem vedel kaj pomeni „hoh“ ali „koh“ ali „kok“, kakor so nekateri narobe klicali, a pozneje sem izvedel pomen te besede od nekega častivrednega gospoda, ki se je smeje čudil Šentlenarčanom, rekoč: „Šentlenarčani ta dan niso vedeli, kako bi nemškega protestanta Geipla častili, ravno tako, kakor niso vedeli Lemberžani, kako bi spravili svojega bika na vrh zvonika, da bi se onde trave najedel“. Kakor bi bil prej šmencano rad med vami, vi šentlenartski fantje, tako me je zdaj pri tej komediji veselilo, da me ni bilo zraven in da sem vas le iz gnječe opazoval. Človek pa tudi od strani več vidi in sliši. Tako sem videl proti večeru tam dol od šole prikoraliti nekega zeló obrašenega, sem od cerkve pa dobro rejenega gospoda, slišal sem, da ju je baje Geiplova deputacija hodila v šolo in v farovž vabiti. Dobro sem videl kako so ta sladki protestant delali obema gg. prišlecema globoke „plunkamente“, pozneje pa so pri mizi celó nekaj govorili, razumel sem le nek „haus, baus, raus in maus“ in nazadnje so rekli „hoh“ fantje pa tudi „hoh, koh in kok!“ Čez nekaj časa so govorili tisti obrašen gospod, ki so se ves čas nekako pametno držali in so rekli nazadnje navdušen „živio!“ vso društvo, izvzemši protestante, pa tudi „živio!“ in ko so še oni rejeni gospod vmes posegli, so pa tisti prejšnji „hohi, kohi in koki“ vsi izginili, zdaj sem bil do dobrega prepričan, da se v Št. Lenartu ljudje po vetru obračajo, pri njih je menda tako, kakor v mlinu, po pogovoru: „kdor prej pride, prej melje“. Ko so začeli v nastalem mraku po glavah komarji pikati, je bilo treba misliti na dom, kajti g. Geipel so prišli poldrugo uro daleč peš, a tudi meni je bilo prehoditi doberšen kos gručaste ceste do svojega brloga. Okoli 10. ure dvigneta torej onadva domača gospoda, ki sta k tej harabuki najpozneje prišla ter se odpravita navkreber proti domu, ali oče protestant so bili danes sitni kakor muha, vedno so se hoteli držati za frak teh dveh gospodov, zato so takoj zapovedali, da ju morajo vsi z godbo domov spremiti. V tem vrišču in šundru pa se mi je začelo dozdevati, kakor da nameravajo Šentlenarčani protestanta na zvonik potegniti, posebno ker so godci tam gor pri cerkvi dolgo piskali. Ker se mi je jelo domov muditi in me je bilo strah, da bi me kak šentlenartski fant ne nabiksal, zato sem jo po stranskih potih pobrisal domov, kjer sem kmalu sladko zaspal. Ali Bog je moja radovednost hudo kaznoval, poslal mi je grozne sanje. Sanjalo se mi je namreč, da hodi po šentlenartskej fari Antikrist ki lovi ljudi s pijačo in denarjem, ko jih je že precej nalovil, se mi je sanjalo, da je oblezel še šolo in farovž in nazadnje se je celo mene lotil. V tem strašnem napadu sem hotel obupno zakričati in — zbudil sem se, prekrižal se ter Boga zahvalil, da so bile te sanje le prazne špranje. Vendar so me te sanje kakor tudi dogodek v Št. Lenartu tako presunile, da sem sklenil vso dogodbo popisati in jo poslati v „cajtinge“.

Prosim Vas, g. ure^{nik}, jaz ne znam vsega tega tako lepo popisati, da bi se gladko bralo, napisal pa sem vam vse tako resnično, kakor sem na svoje oči videl. Zdaj pa to vse tako popravite, da se bode dalo vse tako lepo brati, kakor v tiskanih knjigah.*

K koncu Vam še pa moram, gospod urednik, vendar povedati, da bi se mi drugače vsa ta fantovska „parada“ dopadala in da bi bila šentlenartskim fantom na čast, ko bi ne bili po nasvetu Geiplovega Pepeta protestantov zraven vabili. Prihodnje leto pa hočemo tudi v naši fari vsi tisti fantje, ki bodemo pri „štelingi“ za „taublih“ spoznani, prirediti še lepšo parado,

* Kakor vidite smo pre naredili Vaš spis, le oglasite se večkrat in nam naznanite vse komedije, ki jih tisti Geipel tam okrog vganja in Slovence pred svetom sramoti, saj dosti dobro in lepo pišete. Tudi smo dali temu spisu drugo ime, kakor ste nam Vi napisali.

Uredništvo.

kakor Šentlenarčani, a to Vam povem, da bode naša slovesnost v prvi vrsti na čast božjo, da se bode klicalo le „živio!“ in da se nam ne sme noben protestant ali nemškutar vsiljevati, kajti mi hočemo biti vselej, povsod in pred vsakim človekom pravi Slovenci in katoličani. Tudi se pri nas ne bode streljalo z izposojenimi protestantovskimi možnarji, kakor v Št. Lenartu, kjer je tak protestantovski zlodej odnesel nekemu fantu tri prste, da bode sirota nosil vse življenje spomin tako zloglasnega dneva po svetu.

Zdravstvujte fant iz sosedne fare.

Kostrivnica. Dne 7. t. m. priredilo je naše bralno in pevsko društvo v gosp. Lindiča gostilni veselico. Čeravno se je že nekaj dni sem nebo držalo na jok, vendar smo bili prav iznenadjeni, ker nabralo se je občinstva v tolikem številu, da je bil z okusom nakiten vrt in soba, akopram prostrana, polno natlačena. Posebno nas je veselilo, da se naši vrli sosedje iz Šmarja, Stoperc, Sv. Križa itd. niso zbal dolge poti, ampak v obilnem številu prihiteli v naše gorsko zatišje.

Čast. gosp. A. Rožman pozdravil je došle goste, razložil nam potem v dolgem, jedernatem govoru pomen našega bralnega in pevskega društva, ter gesla našega „Vse za vero, dom, cesarja!“ Ginjeno je bilo videti toliko zbranih zavednih kmetov, kako so g. govornika pazno poslušali, kajti bralo se je vsakemu z obraza, da je istih misli in burni živio-klici pozdravili so njegov govor, naši fantje pa so navdušeno zapeli prelepo Štritarjevo „Razlegaj se čez hrib in log“.

Nadalje govoril je č. gosp. župnik štoperski A. Cilenšek, kateri si je kot tukajšnji kaplan pridobil nepozabljivih zaslug za narodno stvar, posebno pa za naše društvo. Opominjal nas je, naj bodemo, kadar se gre za narod, neomahljivi, kakor skala, ter je vedel v svoj prekrasni govor vplesti toliko šaljivih primerov nemškutarske puhlosti, da se je moral nasmehniti tudi najresnejši mož. Bili smo potem vsi skupaj pr. izvrstni kostrivniški kapljici po stari slovenski navadi prav židane volje, pele so se narodne pesmi in vrnil se je vsakdo, nekateri še le o belem dnevu, s prav veselim srcem domov. Vnapa vrli slovenski sosedje, ki ste v bratski slogi obiskali nas, gromoviti „živio!“ Prihodnjic pa še hočem povedati, kako kaj mislijo o tej veselici purgermajster, Stresov Andrejček, Kržupnikov Matevžek in pa Lojzek unkraj brvi, (t. j. če je gosp. uredniku prav?) Prosimo.

Iz Ormoža. V lepem vremenu pripeljal se je od Svetinj milostivi knezoškof dne 8. julija v naše mestece birmat. V Pavlovcih, kjer je meja naši fari, bil je postavljen slavolok z napisom: „Pozdravljen bodi naš dični vladika“. Do 40 jahačev ga je tamkaj pričakovalo. Preko ram imeli so slovenske trake in vsak je nosil ali cesarsko ali papeževo ali slovensko zastavo. Poveljnik bil jim je vrli narodnjak gospod Gomzi. Tudi se je do tja peljala nasproti milostivemu knezoškofu deputacija slovenske inteligence in zastopniki vseh občin ormoške fare. V tem toraj lepem in mnogem spremstvu prispel je prevzvišeni knezoškof v Ormož. Tu ga je pozdravila mladina humske in ormoške šole. Milostivi knezoškof podal se je na to v cerkev, kjer je bila skušnja birmancev.

Z vseh poštenih slovenskih hiš v mestu so zastave vihraje pozdravljaje knezoškofa. Naši nemčurji niso razobesili zastav. Mi zavedni Slovenci smo verni kristjani in kažemo najglobokejšo vdanost sv. katoliški cerkvi, kedar se bliža naši sredini naš prevzvišeni knezoškof. Taisto zahtevamo pa tudi od ljudij, kateri brez nas živeti ne morejo, katerim smo mi potrebni, kakor ribam voda.

Zelo dobro nam je še v spominu vsem Slovincem, ko so ormoški Nemci priredili velikansko svečanost ob priliki blagoslovljenja bandere „Männergesangsverein-a“. Takrat, če se ne motimo šel je celo policist Kukovec od hrama do hrama prosit, da bi vsak na svoji hiši razobesil par zastav. Gospodje: Bauer, Kautzhammer, Martinz tudi vi ste takrat obesili zeló, zelo dolge in lepe bandere. Mi slovenski meščanje, slovenski okoličanje in slovenski kmetje vas ponižno vprašamo: zakaj niste tistih razobesili, ko je bil dne 8. in 9. julija naš milostni knezoškof v naši sre

dini? Ali vi našega milostivega knezoškofa manje spoštujete kakor bandero „Männergesangsverein-a?“

Tako sovražno ravnanje naših nemčurjev do prevzvišenega knezoškofa, bodemo mi zavedni slovenski meščanje, zavedni slovenski okoličanje in zavedni slovenski kmetje tudi nemilostno vračali.

Mi bodemo z veseljem hodili v iste hrame, kjer smo videli plapolati bandere v čast milostivemu knezoškofu. Istih hramov pa, kateri so bili goli vsakega kinča, brez vsake bandere, se bodemo skrbno ogibali.

Tudi v Ormoži bode moralo obveljati: „Svoji k svojim!“ Saj nam je znano, ormoški nemčurji, da so v slovenskem trgu Središče s slednje hiše vihrale zastave, ko je bil ondi milostivi knezoškof. In razliko mej slovenskim trgov Središče in nemčurjskim mestom Ormož vemo toraj.

Končno moramo omeniti, da se bližajo občinske volitve in takrat bomo pa mi slovenski meščanje, mi slovenski okoličanje in mi slovenski kmetje imenovanim gospodom pokazali hrbet. To se pravi mi bodemo volili pravičnejše može, kateri bodo zadovoljili tudi verski čut slovenskih kmetov. Ormož bode slovenski on mora biti slovenski. In ko bode prihitel prevzvišeni vladika v slovenski Ormož, tedaj bodo od vsake hiše plapolale bandere njemu v čast, kakor so plapolale tokrat v slovenskem trgu Središče.

Še nekaj. Na večer je zapel čitalnični možki zbor, do 20 pevcev, milostivemu knezoškofu podoknico: „Zvezda mila je migljala“ in „Domovje moje Avstrija“. Milo se je storilo milostivemu knezoškofu slišati tako lepo petje. Prevzvišeni knezoškof je sam prišel k pevcem, da je pohvali. Mnogo zbranega kmetkega ljudstva zakliknilo mu je navdušeni „živio“. Drugi dan je prav lepo pel čitalnični mešani zbor latinsko mašo pri škofovi maši.

Iz vsega je razvidno, da se je začelo narodno življenje v Ormoži v zadnjem času močnejše gibati. Tega pa je tudi krvavo potreba. Na jedni strani nas Slovence naši ljuti nasprotniki nemčurji, smešijo, grdiijo in se iz nas norčujejo pri vsaki priliki. Na drugi strani hočejo ustanoviti nemško šolo, kjer bi radi zatrli slovenski jezik. Oni so začeli boj in mi ne smemo, niti ne moremo odnehati od boja, ako hočemo ostati verni slovenskemu narodu, ako hočemo ostati poštene ljudje pred Bogom in svetom.

Kdor se boji, naj odstopi od narodnega boja.

Iz Ribnice na Pohorju. Zakaj se je toliko svetil zeleni Pohor zvečer 4. julija t. l.? Zakaj se je tako razlegalo pokanje topičev po tvojih gostih logih in prijetnih gričih? Kaj ne? kazal si, kdo biva na tvojem ozemlju, in oznanjeval si za prihodnji dan znamenit praznik dveh največjih dobrotnikov tvojega prebivalstva. Res kako veselo je bilo, ko je človek v večernem mraku iz hiše stopil, ter zagledal po okrog se razprostirajočih gričih velike krese, vmes pa je slišal gromenje topičev vse na čast našima blagovestnikoma sv. Cirilu in Metodu. Tu je bilo tekmovanje, kateri bi večji kres zanetil, zopet tam, kje bi bilo močnejše streljanje. Dasiravno je isti večer nekoliko deževalo, vendar je le precejšno število kresov gorelo na čast slovanskima bratoma — po ribniški župniji in župniji sv. Antona. Gotovo v obilem številu tudi drugod — toda iz Ribnice se ni videlo. Vse to pa je naznanjevalo, da Pohor — zlasti Ribnica — ni tuja, temveč da njegovi prebivalci so se vže vzdramili iz narodnega spanja, ter so verni in pobožni Slovenci, kateri se radi spominjajo svojih največjih dobrotnikov. Ta dva dobrotnika sta pa ravno sv. brata Ciril in Metod, po katerima je našim pradedom luč sv. vere zasijala in posredno tudi nam. Njuju se rad Pohor spominja, ker sta njegove prednike v slovanskem jeziku učila moliti. Sv. brata Ciril in Metod prosita, da se med naš veren narod ne zatrosi ljulika nevere in zmot, ampak da se narod ohrani prav veren in nepokvarjen, kajti kot tak bode lahko imel potem svoj obstanek, ter bode v vsakem obziru močno napredoval.

V prihodnje pa, ko se zopet vrne vajin god, naj še več kresov po slovenskih tleh gori v vajino čast in slavo.

Narodno-gospodarske novice.

Preskrbovanje starih kmetskih poslov.

Poslanec dr. Ebenhoch je v državnem zboru stavil predlog, naj se takim delavcem, ki so zavarovani zoper nezgode, preskrbi tudi pokojnina za stara leta, in v ta namen naj bi uplačali največ podjetniki, nekaj država, nekaj pa tudi delavci sami. Zoper nezgode ali nesreče pri delu so zavarovani delavci v tovarnah, fužinah in rudniških jamah. Ni sicer podobe, da bi se sprejel ta predlog tako brž, vendar je že to znamenje časa, da se prikazujejo taki nasveti vedno spet na dan. Pravični ljudje spoznavajo, da je to krivica, če mora človek, ki je celo življenje pridno delal in pošteno živel, pa si pri pičli plači ni mogel nič prihraniti, na svoje stare leta pomankanje in morda celo trpeti glad. Kakor se uradniki na starost preskrbijo s pokojnino, tako bi se morali preskrbeti tudi ljudje drugih stanov, ki so v dnevih svoje moči opravljali kako obče-koristno in potrebno delo.

Ako pride do tega, da se tovarniškim delavcem preskrbi pokojnina, bomo jim jo mi iz srca privoščili. Posledica pa bo, da bodo potem pokojnino zahtevali tudi mestni obrtni (rokodelski) delavci, nazadnje pa še kmetski posli. Za starost kmetskih poslov se bo moralo že poskrbeti, zavolj tega boljše, ko do sedaj, ker bodo potem, ke dar dobijo tovarniški delavci pokojnino, kmetski posli tiščali še bolj v tovarne in fužine, nobeden ne bo hotel več ostati na kmetih, in če je že zdaj na kmetih huda za posle, potem jih bo dobiti še težje. Dandanašnji se veliko govori o revnem stanu delavnih ljudij. Za marsiktera obrtna in rudniška podjetja je to resnično; kar pa zadene kmetske posle se sme trditi, da jim ni nič hudega in da se jim godi bolje, ko v prejšnjih časih. Oni imajo boljše hrano, ko so jo imeli posli prejšnjih časov. Na Štajerskem dobijo posli po petkrat na dan jesti, hlapci imajo plače po 60, dekline po 40 gld. pa tudi več na leto. V naših časih je gospodar več siromak, ko njegov hlapec. On mora ravno tako trdo delati, nema nič boljše hrane, trpinčijo ga hude skrbi, katerih hlapec ne pozna; če pa leto okoli pride, in kmet sešteje svoje dohodke in stroške, mu dostikrat ne ostane toliko dobička, oziroma zaslužka, da bi si kupil nov klobuk. Reklo se bo: če kmetskim poslom nič ni hudega, čemu pa potem tako tiščijo v mesta in tovarne? To je tako: v mesta tiščijo največ ženske, da so bolj pri lahkem delu, vrh tega imajo tam pa še boljše hrano in plačo; možki pa grejo v tovarne, ker tam toliko zaslužijo, da se lahko oženijo, česar se pozneje seveda pogosto kesajo; za enega človeka bi plača zadostovala, ke dar je pa treba rediti ženo in cel kup otrok, morajo vsi vkup pri trdem živeti; on se dostikrat spominja srečnih dnij, ko je bil še hlapec in je imel vsega zadosti, pa zdaj si ne more pomagati več. Tudi ženskam, ki so se preselile v mesta, se dostikrat slaba godi, da imajo pogosto hude gospodinje, pičlo in borno hrano, malo spanja, včasih pa so tudi po več tednov brez službe. Marsiktera bi se povrnila rada na kmete, pa nekaj jo je sram, nekaj se je odvadila kmetskega dela in kmetske hrane, nekaj pa noče več sleči svoje gospodske obleke in zameniti jo s kmetsko. Kmetski posli se motijo, če mislijo, da je tistim, ki so v mesto ali fužino ali v rudnik šli na delo, kdo ve kako dobro. Dostikrat so v hudih skrbeh, nevarnostih in stiskah med tujim svetom, dostikrat morajo po nedolžnem požirati grenke besede, dostikrat so celo lačni, česar vsega kmetski posli ne poznajo.

Le v tej reči so kmetski posli milovanja vredni, da se na starost tako malo za nje skrbi, ali skoraj bi se reklo, da nič. Včasih so smeli vsaj beračiti, zdaj pa še tega ne smejo; od tistih dveh ranjškov, ki jih morda pri občini dobijo za podporo, pa tudi ni mogoče živeti. Ne bilo bi tako hudo, ko bi hoteli mladi posli nekoliko bolj varčno ravnati s svojim denarjem. Hlapec, ki zasluži 50 do 60 gld. na leto, bi lahko kadil tobak, si kupil potrebno, pa bolj skromno obleko, tu in tam bi smel še kak vrček piva popiti, in vrh vsega tega bi si mogel prihraniti vsako leto svojih 15 do 25 gld. V 30 letih bi se nabrala

lepa svotica, če se prištejejo še obresti in obresti od obrestij! Ne samo za posle, tudi za gospodarje bi bilo dobro, ko bi se kaj preskrbelo za stare posle: če bi se naredila taka postava, da se bodo preskrbovali le taki kmetski posli, ki so ves čas svojih zdravih let na polju delali, potem bi posli ne tiščali več tako v mesta, vsak bi si mislil: „bom koj potrpel, da sem potem na starost preskrbljen“. Poslov bo potem dovolj, in to bo dobro za kmete. Pa kako preskrbeti stare kmetske posle? Ko se je ta stvar v korških listih razgovarjala, je neki liberalec nasvetoval, naj bi se napravila blagajnica ali kasa, v katero bi moral vsak posel 10 gld. uplačati na leto, gospodarji pa tudi za vsacega posla po 10 gld.; iz te blagajnice bi stari posli potem dobivali pokojnino. Mi smo se takrat precej oglašili in rekli, da to ni mogoče: posel bi še mogel plačati svojih 10 gld., gospodar pa za vsacega posla 10 gld. ne more uplačati; če bi imel 4 posle, kar je pogosto, bi moral uplačati vsako leto poleg vseh drugih plačil in tudi poselskih plač še posebej 40 gld. za poselsko kaso! Kje bo pa jemal? Ta zadeva se zamore urediti še le potem, ke dar se enkrat ustanovijo posilne kmetijske zadruge, kakor jih je nasvetoval minister grof Falkenhayn. Vsaka občina za se tega ne more izpeljati, ker posli ne ostanejo zmiraj v eni občini. Prav daleč pa tudi ne grejo; kmetijske zadruge bodo pa obsegale vsaka eno okrajno sodnijo; kar je pod enim sodnikom, bo tudi pod eno zadrugo. Starih poslov ne kaže uzdrževati z denarjem; ampak zadruga jim bo zidala hišo za stanovanje in bo posestnikom celega okraja naložila, koliko mora vsak dati ali žita ali zabele za hišo starih poslov, kjer bi se za vse skupno kuhalo. To bi prišlo za kmete še najbolj kup; škodovalo bi pa nič, če bi tudi mladi posli, dokler še služijo, za to svojo hišo uplačevali, da bi menj prišlo na kmete. Ako bi ne bilo tako preskrbovanje najboljše in najcenejše?

(Koliko se popije piva na svetu?) V letu 1894 je bilo na celem svetu 44.531 odprtih pivovaren (mnogo jih namreč stoji), ki so zvarile iz 64.471.058 meterskih centov sladja in 862.881 meterskih centov hmelja 207.361.258 hektolitrov piva. Davek, kojega so plačali pivovarji pri varjenju je znašal 308.089.085 goldinarjev avstrijske veljave in drugi davki, s kojimi je obloženo pivo, kakor deželne in občinske doklade itd., so znašali okoli 230 milijonov gld., skupaj toraj blizu 540 milijonov gld. av. veljave. Primerno največ piva se popije na Bavarskem, kjer pride na eno osebo 282 litrov, najmanje pa menda v Indiji, kjer pride še le na sto osob 3 litre na leto. Na celem svetu povzije povprečno ena oseba blizu 14 litrov piva na leto. Precej pridni pivci smo tudi mi Štajerci, ker povzijemo povprečno vsak 63 $\frac{1}{2}$ litra piva na leto, akoravno smo le bolj vinski bratje. Kakor se iz zgoraj omenjenega razvidi, je potrebno za en hektoliter piva povprečno 31 kilogramov sladja in 41 dekagramov hmelja.

(Telefon v Zagrebu). V Zagrebu sedaj delajo telefon. Drugi mesec se že izroči prometu.

(6000 delavcev), ki so do sedaj dobivali pri državnih železnicah tedensko ali dnevno plačo hoče železniška uprava v sporazumljenji s trgovinskim ministerstvom stalno nastaviti. S tem dobe vse ugodnosti stalno nastavljenih zaslužencev.

(Železniška kolesa iz papirja). Nič manj kakor 12.000 tacih koles slednje leto naredi znana Pulmann-ova tovarna v Ameriki. Vsi vagoni prvega razreda te tvrdke imajo papirne kolesa. Papir se razreže na okrogle kolobarje polima, in stisne s hidravličnimi stiskalnicami. Na obeh straneh se prideneta jekleni plošči in to se dobro vkupe zbije s klini. Taka kolesa jako gladko teko. Obrabijo se pa tudi ne tako hitro, kakor bi kdo mislil, kajti poprej prevozijo na milijon kilometrov.

(Dijaški kuhinji v Ptujju) so v šolskem letu 1894—95. darovali p. n. dobrotniki sledeče zneske: Bratuša Alojzij, beneficijant v Ptujju 10 gld., dr. Brumen, odv. koncipijent v Ptujju 5 gld.; Cilenšek M., profesor v Ptujju 10 gld.; Črnko M., vikar v Ptujju 10 gld.; dr. Firbas Fr., c. kt. notar v Brežicah 2 gld.; dr. Gregorec Leop., kanonik in drž. poslanec 10 gld.; Gregorič Anton, posestnik in tajnik v Ptujju 5 gld.; Gregorič Karl, trgovec v Brežicah

1 gld.; Hajšek Anton, kanonik i. t. d. v Slov. Bistrici 3 gld.; Hirti Franc, župnik v Slivnici 2 gld.; Hrčič Jož. inf. proš. i. t. d. v Ptuj 10 gld.; Janžeković Vid, kaplan v Čadranu 1 gld.; Jurca, veletržec v Ptuj 10 gld.; dr. Jurtela Fran, odvetnik in dež. poslanec v Šmarjah 20 gld.; Kocpek Fr., kaplan pri sv. Barbari v Halozah 2 gld.; Korošec Fr., prefekt v Mariboru 3 gld.; Koser Fr., c. kr. poštar v Juršincih 2 gld.; Kralj Jož., dekan v Zavrčah 5 gld.; Kuncce Jan., župnik v Št. Juriju na Ščavnici 2 gld.; Kunstek Luka, profesor v Ptuj 10 gld.; Lempl Marija, posestnica v Ptuj 1 gld.; Lendovšek Mih., duh. svetov. in župnik v Makolah 5 gld.; Majcen Ferd., profesor v Ptuj 10 gld.; Marzidovšek Rad., c. in kr. voj. kaplan v Trstu 3 gld.; Menhart Jak., kaplan pri Veliki nedelji 2 gld.; Meško Jak., kanonik i. t. d. pri sv. Lovrencu v slov. gor. 5 gld.; Meznarič Mat., kaplan v Jarenini 1 gld.; Munda Iv., c. kr., živinozdravnik v Brežicah 4 gld.; Murkovič Franc, župnik pri sv. Barbari v Halozah 2 gld.; dr. Muršec Jož., profesor v pok. v Gradcu 8 gld.; Ožgan Šim., c. kr. notar v Ptuj 10 gld.; dr. Ploj Jak., odvetnik v Ptuj 30 gld.; Pogatscher Jož., profesor v Ptuj 3 gld.; Raisp Ferd., oskrbnik v pok. v Ptuj 10 gld.; Razlag Andr., uradnik v pok. v Brežicah 1 gld.; Sedláček Jan., tajnik v Ptuj 5 gld.; Slekovec Matej, župnik pri sv. Marku 5 gld.; Stazinski o. Konrad, kaplan pri sv. Trojici v Halozah 1 gld.; Svet o. Alfonz, kaplan, minorit v Ptuj 2 gld. 50 kr.; Šalamon Fr., kaplan mestne fare v Ptuj 10 gld.; dr. Schiffer Jan., c. in kr. polk. zdravnik v Ptuj 10 gld.; dr. Šegula Jak. odvetnik v Novem mestu 10 gld.; Špindler A., c. kr. davk. knjigovodja v Brežicah 2 gld.; Štabuc Jernej, kaplan pri sv. Vrbanu 3 gld.; Šuta Alojzij, kaplan pri sv. Marjeti 1 gld. 50 kr.; Vanous, trgovec v Radgoni 2 gld.; Zelenik Jož., predsednik okr. zastopa v Ptuj i. t. d. 40 gld.; Trije neimenovani 12 gld.; sl. družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani 30 gld.; sl. okrajni zastop v Ptuj 200 gld.; sl. okr. zastop v Ormožu 25 gld.; sl. posojilnica v Gornji Radgoni 15 gld.; sl. posojilnica v Ptuj 100 gld.; sl. posojilnica v Makolah 20 gld. Ako se prišete prebitke lanskega leta 86 gld. 48 kr. so znašali vsi dohodki 798 gld. 48 kr. Skupni izdatki pa so znašali 766 gld. 77 kr., ostane torej prebitke 31 gld. 71 kr. — Račun so pregledali, primerjali z blagajnično knjigo in našli ga v popolnem redu podpisani: dr. Ploj m. p. predsednik. Kunstek Luka m. p. tajnik. Majcen Ferd. m. p. blagajnik. Bratuša Al., Cilenssek M., Črnko M., Ožgan Šim. Gregorič Ant., odborniki. Opomba. Odbor izreka vsem p. n. dobrotnikom društva „Dijaška kuhinja v Ptuj“ svojo prisrčno zahvalo! Gledé na to, da omenjeno društvo nimatoli košnih dohodkov, kakor n. pr. „Dijaška kuhinja v Mariboru“ ali v Celju, zraven tega pa vendar veliko število ubogih in podpore vrednih slovenskih dijakov, se zgoraj omenjeni odbor vnovič obrača do vseh p. n. rodoljubov s ponižno prošnjo, da mu stari dobrotniki ostanejo zvesti, da pa narodna zavest tudi še obudi novih podpornikov ne le v narodni inteligenci, ampak tudi med kmečkimi zavednimi narodnjaki! — Odbor ob enem naznanja, da so vsi dijaki, koje je podpiralo društvo, deloma z izvrstnim, deloma z dobrim vspehom dovršili šolsko leto.

Listnica uredništva.

G. I. Z. v M. Za to številko ni bilo mogoče.

Razpis.

V zmislu §§ 8 in 12 postave z dne 23. jun. 1892 dež. zak. l. št. 35 razpisuje podpisani zdravstveni okrožni odbor službo okrožnega zdravnika za zdravstveni okraj vojniški, kateri obsega občine: Škofja vas, Dobrna, Nova cerkev, Šmartin v r. d., Višjo vas, Frankolovo, trg Vojnik in Bezovico z letno plačo 475 gld.

Prošnje za to mesto z dokazi predpisanimi v § 15 gori navedene postave in popolnega znanja slovenskega in nemškega jezika, naj se vložijo najdalje do 25. avgusta 1895 pri podpisanim okrožnem odboru.

Okrožni zdravstveni odbor vojniški,
dne 19. julija 1895.

(120) 3—1 Načelnik: J. Lipuš.

Zahvala.

Dne 7. junija 1895 popoldne udarila je strela v moj kozolec v Št. Andražu, kateri je bil pri c. kr. priv. avstrijske zavarovalne družbi „Donava“ zavarovan.

Že po preteku jednega tedna, to je dne 14. junija t. l. bila je škoda ob navzočnosti gosp. komisarja Antona Kuharja iz Celja tako povoljno cenjena, da si štejem v dolžnost, najpoprej slavne domače c. kr. priv. avstrijske zavarovalne družbi „Donavi“, potem gosp. komisarju Antonu Kuharju iz Celja izreči mojo srčno zahvalo, ter to domačo zavarovalno družbo vsakomu na j topleje priporočati. (119) 1

Št. Andraž, 1. dan julija 1895.

F. Vašl l. r., Janez Bizjak l. r., prič. Ana Jelen l. r.
Občina sv. Andraž. Blaž Kolšek l. r.
(Mesto pečata) župan.

Razpis.

V zmislu §§ 8 in 12 postave z dne 23. jun. 1892 dež. zak. l. št. 35 razpisuje podpisani zdravstveni okrožni odbor službo okrožnega zdravnika za zdravstveno občino „Okolico Celjsko“ obsega jočo politične občine celjsko okolico, Teharje, Št. Lorenc in Svetino s stanovališčem v Celji in z letno plačo 600 gld. a. v.

Prošnje za to mesto z dokazi, predpisanimi v § 15 gori navedene postave vložijo se naj najdalje do 1. avgusta 1895 pri podpisanim okrožnem odboru.

Okrožni odbor celjske okolice, dne 1. julija 1895.

Načelnik:

(112) 3—3

Glinšek, l. r.

Vsprejme se takoj kot oskrbnik vinograda v Halozah

oženjen mož, ki je več zimskega in zelenega cepljevanja ter sploh vseh opravil pri nasajevanju vinogradov z ameriškimi trtami.

Pogoji se izvedó pri Anton Gregorič-u, tajniku posojilnice in posestniku v Ptuj. (111) 3—3

Vsem rediteljem kratkočasnih izletov, ljudskih in šolskih veselic i. t. d. priporočamo najgorkeje v naši zalogi izišli

Zabavnik

Zbirka družbinskih iger za v sobi in pod milim nebom. Nabral in izdal Anton Brezovnik, učitelj. — Cena 70 kr.

DRAGOTIN HRIBAR

trgovina umetnin v Celji

„Sveta družina“, sv. Ciril in Metod in druge različne svete podobe

v oljnatih barvah in jeklorezih priporočam vis. čast. duhovščini, g. uradnikom, učiteljem, slavnemu občinstvu. Dajem tudi na mesečne obroke. Cena podobam 5, 6, 7 in 8 gld.

Podobe „Sveta družina“ brez okvira po 10, 15, 20, 25, 50, 60, 90 kr. in 1 gld.

Dobro vino

belo ali rudeče, po gld. 15.50, 17.— in 19.— po 100 litrov na tukajšnji kolodvor stavljeno, prodaja v množini nad 50 litrov, ter se za obila naročila tople priporoča

Kranjska vinarna v Ljubljani,
5—5 Slonove ulice št. 12. (102)

Najboljše za stenice, bolhe, kuhinjske golazni, mole, živalske parasite in dr.

Gostilničar

z dobrimi spričevali, želi dobiti na več let gostilno v najem. Kdo, pove uredništvo tega lista. (118) 2—2

Hiša

v Šmartnem, en četrt ure od Slovenskega Gradca, tik okrajne ceste in blizu nameravane nove železniške postaje, na jako dobrem prostoru, novo zidana z nedodelanim prvim nadstropjem, pripravna za vsako trgovino, posebno za krojača, prodaja se takoj iz proste roke. Natančneje pogodbe podaja Fr. Dolenc v Mariboru. (110) 3—3

„THE GRESHAM“

zavarovalna družba za žiljenje v Londonu.

Filijala za Avstrijsko:

Dunaj, I., Giselstrasse 1., v družbeni hiši.

Filijala za Ogersko:

Budimpešta, Franca-Jožefa trg 5 in 6, v družbeni hiši.

Aktiva družbe dne 31. dec. 1893 k. 131,435,657—
Letni zavarovalni dohodki z obrestmi do 31. decembra 1893 23,942,149—
Izplačanja za zavarovanje, za rente in odkupe i. dr. odkar posluje družba (1848) 287,452,809—
Med letom 1893 je bilo od družbe izdanih 9633 polic v znesku 73,023,675—

Prospekti in cene, po katerih se ravna družba pri izdavanju polic in prijavi obrazci dobe se brezplačno pri generalni agenturi v Ljubljani, Tržaška cesta 4 pri GVIDONU ZESCHKO-tu. (148) 12—9

Velemenem občinstvu usojam se naznaniti, da sem s 1. julijem t. l. v hiši svojega očeta gosp. Ivan-a Vaupotiča pričel

mesarsko obrt.

Priporočevaje se velemenem občinstvu, zagotavljam točno in ceno postržbo.

Ljutomer 1. julija 1895.

Aleksander Vaupotič,
mesarski mojster.

(108) 3—3

po najnižjih cenah pod najugodnejšimi pogoji pošilja pod jstvom in na poskušnjo
IG. HELLER, DUNAJ
By Praterstrasse Nr. 43.
Bogato izdelani vsi stroji obični in v strojništvu
v različnih jezika za kuhinjske talaj razstrij.
Prospekti po 1000.

(48) 20—11

Zacherlin

deluje čudovito! Mori — kakor nobeno drugo sredstvo — vsakovrstne žuželke, za to tudi po celem svetu kot jedino enake vrste slavno in priznano. — Njegova znamenja so: 1. zapečateni steklenica, 2. ime „Zacherl“.

Celje:	Travn in Stiger	Mozirje:	Leopold Vukič
„	Alojzij Walland	Planina:	H. Grossler
„	Viktor Wogg	„	Lud. Schescherko
„	Anton Kolenc	„	F. Wambrechtsteiner
„	Fran Jan-sch	Gornji grad:	Jakob Božič
„	Milan Hočevar	Poličane:	Ferd. Ivanus
„	Ferdinand Pellé	„	A. P. Krausdorfer
„	Josip Matič	„	Anton Schwell
„	Anton Ferjen	Pristova:	And. Suppanz
„	Friderik Jakovitsch	Brežice:	Fran Matheis
„	L. Leo Hannak	„	Varlec & Umek
„	Karol Gela, lekarna	Rajhenburg:	L. Rainhofen
„	Fran Zangger	Zalec:	Adalb. Globočnik
Vransko:	Ivan Pauer	St. Jurij:	Fran Kartin
Konjice:	Jurij Michay	„	J. F. Schescherko
Vojnik:	Fr. Zotti	St. Lovrenc:	Elija Turin
Hrastnik:	Alojzija Bauerheim	Smarje:	Josip Wagner
„	Konsumno društvo	St. Paul:	Norbert Zanier
„	Josip Wouk	Trbovlje:	Konsumno društvo
Ljubno:	Fr. H. Petek	„	J. M. Krammer
Sevnica:	A. Fabiani	„	Fran Pollak
„	S. F. Schalk	„	Rob. Stenowitz
„	Ludovik Smole	Vitanje:	Anton Jaklin
„	Zwenkel & Cmp.	Velenje:	Karl Tischler